

תוכן עניינים :

5 - 2	<u>הבסיס החוקי לעבודת מבקר העירייה</u>
30 - 6	<u>העירייה וועדותיה</u>
33 – 31	הכשרת מגרש גלגליות בפארק דקאר
44 – 34	כביש גישה – גבעת שמואל – פתח תקווה
58 - 45	פיקוח עירוני של מינהל החינוך ומדור לרישוי עסקים על הפעלת קייטנות.
60 – 59	תמיכות עקיפות וניגוד עניינים
67 - 61	סניף בני עקיבא – גבעת שמואל
69 - 68	הערות המבוקר לדוח הביקורת
79 - 70	פרוייקט העתקת/ הטיית קו ביוב לוחמי הגטאות
86 – 80	חברת ניהול כדורסל
87	שינוי תפיסת הגינון בגבעת שמואל – לאור המשבר המתמשך במשק המים הפוקד את מדינת ישראל
103 - 88	היטל השבחה – פרוייקט רום הפארק

הבסיס החוקי לעבודת מבקרי העיריות הוא בדיני עיריות, פרק תשיעי סימן א'.

מינוי מבקר עירייה

1. מינוי מבקר עירייה
סעיף 167 ב בדיני העיריות מחייב מינוי מבקר לעירייה :
" (ב) המועצה, בהחלטה ברוב חבריה, תמנה לעירייה מבקר במשרה מלאה."

כשירות להתמנות למבקר עירייה

2. כשירות להתמנות למבקר עירייה
כדי להבטיח את רמתם המקצועית של המבקרים ולמנוע מינויים בלתי ראויים, נקבעה ההוראה הבאה בסעיף 167(ג)(ד), מינוי מבקר :
" (ג) לא ימונה ולא יכהן אדם כמבקר עירייה אלא אם כן נתקיימו בו כל אלה :
(1) הוא יחיד;
(2) הוא תושב ישראל ;
(3) הוא לא הורשע בעבירה שיש עימה קלון ;
(4) הוא בעל תואר אקדמי מאת מוסד להשכלה גבוהה בישראל או מוסד להשכלה גבוהה בחוץ לארץ שהכיר בו, לעניין זה, מוסד להשכלה גבוהה בישראל, או שהוא עורך דין או רואה חשבון ;
(5) הוא רכש ניסיון במשך שנתיים בעבודת ביקורת ;
(6) הוא אינו חבר בהנהלה פעילה של מפלגה או בהנהלה פעילה או בגוף דומה אחר של רשימת מועמדים שהתמודדה בבחירות לרשות המקומית; "

(ד) על אף הוראות סעיף קטן (ג), רשאי הממונה על המחוז לאשר מינויו של אדם אשר לא נתמלא בו אחד מן התנאים המנויים בפסקאות (4) ו- (5) לסעיף קטן (ג), כמבקר העירייה, אם הוא רכש ניסיון במשך עשר שנים בעבודת ביקורת בגוף ציבורי כמשמעו בחוק ביקורת הפנימית התשנ"ב - 1992.

תפקידי המבקר

3. תפקידי המבקר
סעיף 170 א ס"ק [א] בדיני העיריות מגדיר את תפקידי המבקר כדלקמן :
" (א) ואלה תפקידי המבקר :
(1) לבדוק אם פעולות העירייה, לרבות פעולות לפי חוק התכנון והבניה, התשכ"ה - 1965, נעשו כדין, בידי המוסמך לעשותם, תוך שמירת טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון ;
(2) לבדוק את פעולות עובדי העירייה ;
(3) לבדוק אם סדרי הבחון והוראות הנהלה בעירייה מבטיחים קיום הוראות כל דין, טוהר המידות ועקרונות היעילות והחיסכון ;
(4) לבקר את הנהלת חשבונות העירייה ולבדוק אם דרכי החזקת כספי העירייה ושמירת רכושה והחזקתו מניחות את הדעת ;

גופים עירוניים מבוקרים

4. גופים עירוניים מבוקרים
סעיף 170 א ס"ק [ב] מגדיר את הגופים העירוניים המבוקרים כדלקמן :
" (ב) הביקורת לפי סעיף קטן (א) תיעשה גם לגבי המועצה הדתית שבתחום העירייה וכן לגבי כל תאגיד, מפעל, מוסד, קרן או גוף אשר העירייה משתתפת בתקציבם השנתי כדי יותר מעשירית לגבי אותה שנת תקציב, או משתתפת במינוי הנהלתם.
למי שעומד לביקורת לפי סעיף קטן זה ייקרא להלן "גוף עירוני מבוקר".
" (ג) בכפוף לאמור בסעיף קטן (א), יקבע המבקר את תוכנית עבודתו השנתית, את נושאי הביקורת בתקופה פלונית ואת היקף הביקורת -

תוכניות עבודה

5. תוכניות עבודה
סעיף 170 א ס"ק [ג] מתייחס לקביעת תוכנית העבודה של המבקר כדלקמן :

- (1) על פי שיקול דעתו של המבקר ;
 (2) על פי דרישת ראש העירייה לבקר עניין פלוני ;
 (3) על פי דרישת הוועדה לענייני ביקורת ובלבד שמספר הנושאים לביקורת לא יעלה על שני נושאים לשנת עבודה ;".
 הוראה זו , הדנה בדרכי קביעת תוכנית עבודת המבקר , מבוססת על העיקרון של עצמאות המבקר ואי - תלותו בבואו לבקר נושא שהוא החליט לבדוק .

דרכי עבודת המבקר

- 6 . דרכי עבודת המבקר
 עצמאותו של מבקר העירייה בקביעת דרכי עבודתו נקבעה בידי עיריות בשלושה מישורים.
 6.1 . קביעת דרכי העבודה .
 סעיף 170א ס"ק [ד] קובע : "המבקר יקבע, על פי שיקול דעתו את הדרכים לביצוע ביקורתו".
 6.2 . הכנת התקציב והתקן
 סעיף 170א ס"ק [ה] קובע : "מבקר העירייה יכין ויגיש לראש העירייה מדי שנה הצעת תקציב שנתי ללשכתו לרבות הצעת תקן, במסגרת הכנת התקציב לפי פקודה. היקף הצעת התקציב לא יפחת משיעור קבוע באחוזים מהתקציב השנתי של העירייה. כפי שיקבע השר בהתחשב במספר התושבים בתחומה של העירייה ובגודל תקציבה השנתי".
 סעיף 170א ס"ק [ו] קובע : "ועדת הכספים והמועצה ידונו בהצעות התקציב והתקן של לשכת מבקר העירייה, כפי שהגיש אותן מבקר העירייה, במסגרת דיוניהן בהצעת התקציב השנתי".

6.3 . מינוי עובדי לשכת מבקר העירייה וכפופותם

- סעיף 170 מינוי עובדים ללשכת המבקר קובע :
 " (ה) ראש העירייה בהסכמת מבקר העירייה ימנה עובדים ללשכת מבקר העירייה בהתאם לתקנים שיקבע שר הפנים בתקנות ועל פי האמור בהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ד).
 תקנים לפי סעיף קטן זה ייקבעו בידי השר בהתחשב במספר התושבים בתחומה של העירייה ובגודל תקציבה השנתי".
 (ה1) לא ימונה עובד ולא יכהן אדם כעובד ביקורת בלשכת מבקר העירייה אלא אם כן התקיימו בו הוראות סעיף 167 (ג) (1) עד (4).
 (ה2) על אף הוראות סעיף קטן (ה1), רשאי ראש העירייה, בהסכמת מבקר העירייה, לאשר מינויו של אדם אשר לא נתמלא בו התנאי האמור בסעיף 167 (ג) (4) אם רכש נסיון במשך שבע שנים בעבודת ביקורת בגוף ציבורי כמשמעו בחוק הביקורת הפנימית, התשנ"ב – 1992".
 (ו) עובדי לשכת מבקר העירייה דינם כשאר עובדי העירייה, ואולם הם יקבלו הוראות מקצועיות ממבקר העירייה בלבד .
 (ז) לא יופסק שירותו של עובד אצל מבקר העירייה שלא בהסכמתו של מבקר העירייה, אלא בכפוף להוראות סעיף 171 א (1) . "

העולה מקובץ הוראות אלו הוא :

קביעת דרכי העבודה היא בסמכותו הבלעדית של מבקר העירייה . קביעת תוכנית העבודה תיעשה

עפ"י שיקול דעת המבקר. לראש העירייה ישנה הסמכות לדרוש מן המבקר לבקר עניין פלוני ולוועדה לענייני ביקורת ישנה הסמכות להמליץ בפני המבקר בקשר לתוכנית העבודה.

הסמכויות לביצוע התפקיד

7. הסמכויות לביצוע התפקיד

7.1. בסעיף 170ב, "המצאת מסמכים ומסירת מידע", נקבע בס"ק [א] [ב] כדלקמן:
 " (א) ראש העירייה וסגניו, חברי המועצה, עובדי העירייה, ראש המועצה הדתית וסגניו, חברי המועצה הדתית, עובדי המועצה הדתית, וחברים ועובדים של כל גוף עירוני מבוקר, ימציאו למבקר העירייה, על פי דרישתו, כל מסמך שברשותם אשר לדעת מבקר העירייה דרוש לצרכי הביקורת ויתנו למבקר העירייה כל מידע או הסבר שיבקש בתוך התקופה הקבועה בדרישה ובאופן הקבוע בה."
 (ב) למבקר העירייה או עובד שהוא הסמך לכך תהיה גישה, לצורך ביצוע תפקידו, לכל מאגר רגיל או ממוחשב, לכל בסיס נתונים ולכל תוכנת עיבוד נתונים אוטומטי של העירייה או של המשרתים את העירייה או של גוף עירוני מבוקר. "
 הוראה זו מחייבת את ראש העירייה וחברי העירייה ואת כל עובדי העירייה ואת כל עובדי הגופים העירוניים המבוקרים, להמציא למבקר העירייה (עפ"י דרישתו) את כל המסמכים והמידע שבידיהם.

7.2. סעיף 170ב ס"ק [ה] קובע:

" (ה) לצורך ביצוע תפקידו, יוזמן מבקר העירייה ויהיה רשאי להיות נוכח בכל ישיבה של מועצת העירייה או כל ועדה מועדונית או כל ועדה מועדונית של גוף עירוני מבוקר; בישיבה שאינה סגורה רשאי הוא להיות נוכח אף על ידי עובד מעובדיו."

יש לשים לב כי ההוראה קובעת חובה להזמין את המבקר לישיבות, אך אין חובה על המבקר להשתתף בכל הישיבות אליהן הוא מוזמן.

נוכחותו של מבקר העירייה בישיבות היא לצורך ביצוע תפקידו (ולא לצורך ביצוע תפקידי הוועדה שבישיבתה הוא נוכח).

ישנם הסבורים שנוכחות מבקר העירייה בישיבות היא על מנת להשגיח שפעולת הוועדה תיעשה כהלכה ואם השתתף בישיבה ולא אמר דבר ולא התריע על פגמים, משמע שהדבר אושר על ידיו, הסבורים כך טועים.

מטרת נוכחותו של מבקר העירייה או נציגו, בישיבות העירייה או בוועדה מועדונית, היא למטרת הביקורת. יעילות הביקורת מותנית בידיעה מעמיקה ועדכנית, ככל האפשר, של פעולות העירייה על כל ענפיה המרובים. חלק חשוב מכלל פעולות אלו - קביעת מדיניות, קבלת החלטות חשובות והקצאת משאבים - מתבצע בישיבת מליאת מועצת העיר, הנהלתה ובוועדות. מבקר העירייה ונציגיו משתתפים בישיבות אלו כדי להיות מעודכנים ולעמוד מקרוב על פעולת העירייה.

מינוי ועדה לעניני ביקורת ותפקידה

8. מינוי ועדה לעניני ביקורת ותפקידה

8.1. מינוי ועדה לעניני ביקורת - סעיף 149ג, קובע:

" (א) המועצה תבחר מבין חבריה ועדה לעניני ביקורת שתפקידה לדון בכל דו"ח של מבקר המדינה ושל נציב תלונות הציבור על הביקורת בעירייה, בכל דו"ח של משרד הפנים על העירייה ובכל דו"ח של מבקר העירייה, ולעקוב אחרי תיקון הליקויים שהעלתה הביקורת, והיא רשאית לדון בכל דו"ח ביקורת אחר על העירייה שהוגש לפי דין; הוועדה תגיש למועצה את סיכומיה והצעותיה.

(ב) מספר חברי הוועדה לא יעלה על שבעה; הרכב הוועדה יהיה תואם, ככל שניתן, את ההרכב הסיעתי של המועצה; ראש העירייה וסגניו לא יהיו חברים בוועדה לעניני ביקורת.

(ג) (1) יושב ראש הוועדה לעניני ביקורת יהיה מהאופוזיציה ולא יכהן כדירקטור בהנהלת גוף עירוני מבוקר; לענין סעיף זה יראו את יושב ראש הוועדה לעניני ביקורת כשייך לאופוזיציה אם התקיימו בסיעתו, בין היתר, לפחות כל אלה:

(א) סיעתו שונה מסיעת ראש העירייה;

(ב) לסיעתו אין ייצוג בוועדת ההנהלה;

(ג) מסיעתו לא מונו סגנים לראש העירייה;

- (ד) סיעתו אינה קשורה בהסכם המתייחס לכהונת ראש העירייה או לניהול העירייה.
 (2) היו הסיעות כולן מיוצגות בוועדת ההנהלה או ישנה במועצה סיעה אחת בלבד, יהיה יושב ראש הוועדה לענייני ביקורת מי שהתקיימו בו לפחות כל אלה:
 (א) הוא אינו חבר בוועדת ההנהלה;
 (ב) הוא אינו מכהן כיושב ראש ועדת הכספים או המכרזים;
 (ג) הוא אינו מכהן כדירקטור בגוף עירוני מבוקר.

לוועדה אין סמכות להתערב בדרכי עבודתו של המבקר או בקביעת תוכניות העבודה, למעט הסמכות להמליץ על נושא לביקורת.

דיווח

9. דיווח

בסעיף 170ג ס"ק [א - ו] נקבעים מועדי הגשת דו"ח הביקורת והטיפול בו.
 "170ג דו"ח המבקר:

- (א) המבקר יגיש לראש העירייה דוח על ממצאי הביקורת שערך; **הדוח יוגש אחת לשנה**, לא יאוחר מ- 1 באפריל של השנה שלאחר השנה שלגביה הוגש הדוח; בדוח יסכם המבקר את פעולותיו, יפרט את הליקויים שמצא וימליץ על תיקון הליקויים ומניעת הישנותם בעתיד;
בעת הגשת הדוח לפי סעיף קטן זה, ימציא המבקר העתק ממנו לוועדה לענייני ביקורת; אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לפגוע בהוראות סעיפים 21א ו- 21ב לחוק מבקר המדינה, התשי"ח - 1958 [נוסח משולב].
 (ב) בנוסף לאמור בסעיף קטן (א) רשאי המבקר להגיש לראש העירייה ולוועדה לענייני ביקורת דו"ח על ממצאי ביקורת שערך בכל עת שייראה לו או כאשר ראש העירייה או הוועדה לענייני ביקורת דרשו ממנו לעשות כן.
 (ג) **תוך שלושה חודשים** מיום קבלת דו"ח המבקר יגיש ראש העירייה לוועדה לענייני ביקורת את הערותיו על הדו"ח וימציא לכל חברי המועצה העתק מהדו"ח בצירוף הערותיו.
 (ד) הוועדה לענייני ביקורת תדון בדו"ח המבקר בהערות ראש העירייה עליו ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה **תוך חודשיים** מיום שנמסרו לה הערות ראש העירייה כאמור
 בסעיף קטן (ג). לא הגיש ראש העירייה את הערותיו על הדוח עד תום התקופה האמורה, תדון הוועדה בדוח המבקר ותגיש למועצה לאישור את סיכומיה והצעותיה **עד תום חמישה חודשים ממועד המצאתו על ידי מבקר העירייה לוועדה**.
 בטרם תשלם הוועדה את סיכומיה והצעותיה רשאית היא, אם ראתה צורך בכך, לזמן לדיוניה נושאי משרה של העירייה או של גוף עירוני מבוקר כדי לאפשר להם להגיב על הדו"ח.
 (ה) (1) **תוך חודשיים** מן היום שהגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה תקיים המועצה דיון מיוחד בהם ובדוח המבקר ותחליט בדבר אישור הסיכומים או ההצעות כאמור.
 (ה) (2) לא הגישה הוועדה את סיכומיה והצעותיה לחברי המועצה עד תום התקופה כאמור בסעיף קטן (ד) או לא המציא ראש העירייה לכל חברי המועצה העתק מהדוח בצירוף הערותיו. **ימציא המבקר עותק הדוח לכל חברי המועצה והמועצה תדון בדוח ובהמלצותיו לא יאוחר משבעה חודשים ממועד הגשתו לראש העירייה**.
 (ו) לא יפרסם אדם דו"ח מן האמורים בסעיף זה או חלק ממנו או תוכנו, לפני שחלף המועד שנקבע להגשתו למועצה, ולא יפרסם ממצא ביקורת של מבקר העירייה, ואולם מבקר העירייה או ראש העירייה רשאי, באישור הוועדה, להתיר פרסום כאמור.
 העיקרון הנמצא בבסיס הוראות החוק הוא עקרון הפומביות. על ידי הנחת דו"ח הביקורת על שולחן מועצת העיר, בסוף תהליך הבדיקה וקבלת הערותיו של ראש העירייה, מובא דו"ח הביקורת לדיון פומבי.

העירייה וועדותיה

הערה מקדימה - הביקורת מתייחסת לשנים בהן גבעת שמואל נכללה בדיני המועצות המקומיות . במרבית הסעיפים יש התאמה כמעט מלאה בין הצו מועצות המקומיות לבין הצו של העיריות . בדוח זה בחר המבקר להתייחס לצו העיריות וזאת משום הצורך בהטמעת הדוח ותיקון הליקויים .

מועצת העיר :

קיום ישיבות :

סעיף 3 בדיני המועצות המקומיות קובע : "המועצה תקיים ישיבה מן המניין אחת לחודש לפחות , אך רשאית שלא לקיימה בשני חודשים של השנה".

הצו מתיר למועצה להחליט על חודשיים בשנה ללא ישיבות , דבר זה מחייב החלטת מועצה מראש , **לא נמצא בפרוטוקולים של המועצה החלטה על כך.**

חודש ושנה	ישיבה מהמניין	ישיבה שלא מן המניין
1/2006		
2/2006	20	
3/2006		
4/2006		
5/2006		
6/2006	21	
7/2006	22	
8/2006		
9/2006	23 (ישיבת מליאה טלפונית	
10/2006		
11/2006	25	24
12/2006	26	27
1/2007		
2/2007		28
3/2007		
4/2007		

		5/2007
29		6/2007
		7/2007
30	31	8/2007
		9/2007
		10/2007
		11/2007
33	32	12/2007
1 עירייה	+	

זימון לישיבות –

מנכ"ל העירייה המשמש כמזכיר מועצת העיר מפיץ זימון הכולל סדר יום לדיון. ע"ג הזימון מצוין אם הישיבה היא מן המניין או שלא מן המניין. ההזמנות נמסרות למעונם של חברי מועצת העיר באמצעות שליח. זימונים לדיוני תקציב, תשלומי חובה וחוקי עזר נמסרים על פי דיני הרשויות 10 ימים לפני יום הישיבה.

פרוטוקולים -

ישיבות המועצה מוקלטות באמצעות התקשרות עם חברה חיצונית. ההקלטות מודפסות, עוברים על ההקלטות המודפסות, עורכים תיקונים, אך לא תיקוני הגהה. בכל פרוטוקול שיוצא מפרטות ההחלטות בנוסף לסדר היום, מציינים את מספר הישיבה, שמות חברי העירייה שנכחו, שמות נספחים שנכחו (מנכ"ל, גזבר, מבקר יוע"מ).

כמו כן מציינים שמות חברי המועצה שנעדרו. לא מקפידים לציין בפרוטוקול חבר מועצה שעוזב באמצע הישיבה או שהגיע באיחור.

במסמך ההחלטות מציינים בכללי את פירוט ההצבעה לגבי כל סעיף שהועלה לדיון בסדר היום ושדרש הצבעה.

מצוין מספר חברי העירייה בעד, נגד ונמנעים ללא ציון שמות.

מבקר העירייה מוצא לנכון להציע (למרות שלא מחייב) לפי סעיף 52 (7) כי כן יצוייניו החברים המתנגדים וזאת בשל האחריות האישית.

כמו כן, יש לציין בפרוטוקול את חברי עירייה שעוזבים את הישיבה לפני נעילתה.

לעיתים רחוקות כאשר עולה נושא דחוף המחייב אישור העירייה, מבקש ראש העיר מהמנכ"ל ליזום ישיבה טלפונית. מתקשרים לכל חברי המועצה ומבקשים אישורם לנושא שעל הפרק.

החלטות טלפוניות מאושררות בישיבת המועצה הקרובה לאישור הטלפונית.

דיונים מיוחדים -

צו בדבר ניהול ישיבות מועצה וכמחייב מספר ישיבות שיוכרוזו כישיבות מיוחדות.

סעיף 66 (ה) בצו – דוחות ביקורת.

סעיף 59 (א) דו"ח כספי שנתי.

(ב) תקציב והיטל ארנונה.

(ג) דוחות מצב תאגידים (אין בעירית ג"ש)

סעיף 60 (ב) קובע כי בדיונים מיוחדים "לא יידון כל דבר אחר". הנוהג המקובל כאן הוא זימון שתי ישיבות רצופות, אחת לנושאים שוטפים והשניה לדיון המיוחד.

המבקר ממליץ, מפאת עומס מידע בו דנים חברי המליאה בדיונים מיוחדים, מן הראוי לקיים דיונים נפרדים ולא באותו מועד.

סעיף 34(א) מורה לראש העיר להגיש אחת לשלושה חודשים דין וחשבון על מצבה הכספית של המועצה/ העירייה .

הערת הביקורת – מבדיקת הפרוטוקולים שערך המבקר נמצא כי , לא הייתה הקפדה על מילוי סעיף זה.

סעיף 34 ב (ב) מורה להגיש אחת לשלושה חודשים דין וחשבון בכתב על פעולות המועצה/ עירייה.

הערת הביקורת – מבדיקת הפרוטוקולים שערך המבקר נמצא כי , לא הייתה הקפדה על מילוי סעיף זה.

מניין חוקי:

בכל הישיבות שנבדקו , הישיבות נפתחו ונוהלו לכל אורכן כאשר מניין חברי המועצה היה כחוק.

שמירת פרוטוקולים :

פרוטוקולים נשמרים בשלכת ראש העיר, ובמזכירות הכללית וכן קלטות של דיוני העירייה. פרוטוקולים ישנים עוברים לגניזה.

הצבעות בנושאים הנוגעים לאחד מחברי המועצה-

סעיף 59 בצו מורה לחבר מועצה , אשר במישרין או בעקיפין , או בעצמו , או ע"י קרובו , יש לו טובת הנאה או עניין בחוזה עסק , או כל נושא העומד לדיון מועצת העיר או באחת מועדותיה , יעשה כלהלן:

1. "יודיע על כך בכתב או בע"פ , מיד לאחר שנודע לו כי החוזה.העסק או העניין עומדים לדיון והודעה תרשם בפרוטוקול.
2. לא ישתתף בדיונים על חוזה , העסק או העניין במועצת העיר או בוועדה ולא יצביע על כל שאלה בקשר להם"

ממצאי הביקורת -

במהלך כל השנים שנבדקו היה רק מקרה אחד בו ביקש חבר עירייה צבי הרשקוביץ , לא להיות נוכח במהלך ההצבעה על תקציב הכדורסל וזאת מאחר והתקציב נגע לקבוצה אותה הפעיל. החבר צבי הרשקוביץ נהג נכון שעזב את האולם בעת הדיון וההצבעה.

נוכחות בישיבה -

סעיף 123 העדר מישיבות המועצה (תיקון תשל"ט)
 (א) חבר שנעדר מישיבות המועצה שלושה חודשים רצופים , או שנעדר משלוש ישיבות רצופות - אם היו בשלושה חודשים פחות משלוש ישיבות - יחדל להיות חבר מועצה , מלבד אם נעדר בגלל המחלה או שירות צבאי , או ברשות המועצה שניתנה מראש, ובתנאי שראש העירייה או הממונה שלח לו הודעה לפי סעיף קטן (ב).

מעיון בנוכחות חברי המליאה בשנים שנבדקו , נמצא כי 2 חברים נעדרו משלוש ישיבות רצופות ובמשך שלושה חודשים רצופים. הצו מורה לראש העיר להתריע בפני חבר מועצת העיר לאחר היעדרות שניה ברציפות.

הערת הביקורת – ראש העיר לא נהג על פי הצו.

המלצות הביקורת -

מנכ"ל העירייה יצור מגנון פיקוח ובדיקה של השתתפות חברי המועצה בישיבות העירייה ובוועדותיה. בכל עת שחבר מועצת עיר יעדר פעמיים רצוף מישיבה במועצת העיר , או באחת מוועדות החובה , יודיעו על כך לראש העיר.

על ראש העיר להוציא הודעה כנאמר בסעיף 57 (ב) בצו.

נעדר חבר מועצת העיר חודש שלישי רצוף או מישיבה שלישית רצוף – המאוחר מבין שניהם , ישלח ראש העיר הודעה כאמור בסעיף 58 (א) בצו.

וועדות :

כללי -

חלק ניכר ממדיניות המועצה/ העירייה ומפעולותיה מבוסס על עבודת הוועדות השונות. למעשה, אין כל מגבלה חוקית על מספר הוועדות שרשאית מועצת העירייה להקים. החוק קובע במפורש או במשתמע את החובה להקים ועדות מסוימות – אלו הן ועדות החובה (ועדות סטטוטוריות). כל היתר הן ועדות רשות.

על פי פקודת העיריות, בכל עירייה חובה להקים ועדות אלה: **ועדת מכרזים, ועדת כספים, ועדת מל"ח, ועדת ביטחון (כאשר בעיר פועל משמר אזרחי), ועדה לענייני ביקורת, ועדת הנחות, ועדה לקליטת עלייה (בעיר שלפחות 10% מתושביה עלו לישראל לאחר 1.1.90), ועדה לבטיחות בדרכים, ועדה לקידום מעמד הילד, ועדה להנצחת זכרם של נרצחי טרור, ועדת חינוך, ועדה לאיכות הסביבה וועדה למאבק בנגע הסמים המסוכנים.**

ישנן ועדות נוספות (לדוגמה: ועדת תמיכות, ועדת הקצאות, ועדת כבאות ועוד) שחובה על העירייה למנותן על פי חיקוקים אחרים – חוקי עזר או נהלים מחייבים.

פקודת העיריות קובעת, בין היתר, את הרכב ועדות החובה, את תקופת כהונתן ואת נוהלי עבודתן. בסעיף 150א' לפקודה נקבע כי ההרכב הסיעתי של חברי המועצה בכל אחת מוועדות החובה ידמה ככל האפשר להרכב הסיעתי של המועצה, ובלבד שבכל ועדת חובה יהיה נציג אחד לפחות מהאופוזיציה.

תקופת כהונתן של הוועדות תהיה כתקופת כהונתה של המועצה, אלא אם נקבעה הוראה אחרת בפקודה או בחוק אחר (סעיף 163 בפקודה). יושבי ראש הוועדות ייבחרו על ידי המועצה מבין חבריה, וראש העירייה, מתוקף משרתו, יהיה יושב הראש של ועדת ההנהלה ושל הוועדה להכנת המשק לשעת חירום – מל"ח (סעיף 165 בפקודה).

בניגוד לישיבת מועצת העיר, שלגביה נקבע כי המניין החוקי (קוורום) לפתיחת ישיבה הוא רוב חברי המועצה (פקודת העיריות [תוספת שנייה] סעיפים 20-22), לא נקבע בחוק המניין הדרוש לפתיחת ישיבת הוועדות או לניהולן. **על כל ועדה לקבוע לעצמה את המניין החוקי הדרוש לפתיחת ישיבת הוועדה במסגרת הסדרת עבודתה ודיוניה, וקביעות אלו יובאו לאישור המועצה.**

הערת הביקורת – הליך זה של קביעת מניין חוקי לא בוצע בשום ועדה.

סעיף 166 בפקודת העיריות, הדין בנוהל של עבודת הוועדות, קובע כי יושב הראש של ועדת מועצה רשאי בכל עת לקרוא לישיבת הוועדה, והוא חייב לקרוא לישיבה על פי החלטת הוועדה, על פי בקשה של שליח מחבריה או על פי בקשה של המועצה או של ראש העירייה (סעיף 166 [א]).

ועדה שחובה להקימה תכנס לפחות אחת לשלושה חודשים. לא כונסה ועדה כאמור, יורה ראש העירייה לכנסה, והוא יקבע את סדר יומה (סעיף 166 [א]).

ועדות העירייה הן ועדות מייעצות או ממליצות בלבד. לפיכך ההחלטות של הוועדות השונות טעונות אישור של המועצה, אלא אם כן משתמעת מן החוק הוראה אחרת (סעיף 166 [ה]).

כאמור, נוסף על הוועדות הנקובות בשמותיהן בפקודת העיריות או בחוק אחר, רשאית המועצה לבחור ועדות קבועות או ועדות ארעיות שתפקידן לייעץ למועצה בעניינים או במקרים מסוימים (סעיף 150 בפקודה). לפחות 10% מחברי ועדות הרשות יהיו חברי מועצה, ובלבד שמספר חברי המועצה בוועדה לא יפחת משניים, ואחד מהם יהיה היושב ראש. שאר חברי הוועדה יהיו בעלי זכות להיבחר למועצה (סעיף 162 בפקודה).

הרכב ועדות

בפקודת העיריות נאמר שבועדה של המועצה, שהרכבה נקבע במפורש בפקודה זו או בחוק אחר, יהיו לפחות 25% מחבריה חברים במועצת העיר.

ועדת הנהלה-

בכל סוגי הרשויות יכהנו בוועדת הנהלה רק חברי מועצת העיר. בראש הוועדה יעמוד ראש הרשות. בעיריות מציין החוק, בין חברי הוועדה, גם את סגניו של ראש העירייה. מספרם של חברי הוועדה נתון להחלטת מועצת העיר, אבל היא אמורה לשקף במנינם את יחסי הכוחות בקואליציה המקומית.

ועדת הכספים -

העירייה תבחר את חברי ועדת הכספים מבין חברי העירייה.

ועדת מכרזים -

העירייה תבחר את חברי ועדת המכרזים מבין חבריה. ראש העירייה אינו רשאי להיות אחד מחבריה.

ועדת הביקורת –

העירייה תבחר את חברי ועדת הביקורת מבין חברי המליאה. ראש הרשות וסגניו לא יהיו חברים בוועדה. יו"ר הוועדה יהיה מהאופוזיציה ואם אין אופוזיציה, לא יתמנה יו"ר מחברי סיעתו של ראש העירייה. מספר חברי הוועדה בעיריות לא יעלה על 7 והשתייכותם הסיעתית תתאים, ככל האפשר להרכב הסיעתי של העירייה.

ועדת ביטחון –

ועדת ביטחון היא ועדה מיוחדת שעניינה "המשמר האזרחי" והביטחון השוטף בישוב. לכן על הרכבה אין סייגים בחוק, בדבר אחוז המינימלי של חברי העירייה בהרכבה, או ייצוג הסיעות השונות לפי משקלן בעירייה. בוועדה יהיו מיוצגים הגורמים הבאים:

1. נציגי הרשות שתמנה העירייה.
2. חברים אחרים כפי שתחליט הוועדה.
3. נציג שר הביטחון
4. נציג שר החינוך.

ועדת מל"ח –

העירייה תבחר את אנשי הוועדה מבין חבריה בהתאם לצרכיה המיוחדים. יו"ר הוועדה יהיה תמיד ראש העיר.

ועדת רכש

מועצת העיר תמנה ועדת קניות מבין חברי העירייה, או מקרב עובדי הרשות, או משולבת.

ועדת ערר

העירייה תבחר ועדת ערר בהרכב של 3 חברים מבין בעלי הזכות להיבחר כחברי מועצת העיר ואת היו"ר של הוועדה.

ועדת הנחות -

העירייה תמנה ועדת הנחות בהרכב כדלקמן :
3 חברי העירייה , מהם אחד לפחות שאינו חבר בוועדת ההנהלה.
גזבר , מנהלת מח' הרווחה , מנהלת מח' הגביה, היועצת המשפטית.

ועדת תמיכות - אין בעירייה ועדת תמיכות

להלן רשימת ועדות העירייה בשנים 2003-2007

<u>חברי ועדת</u>	<u>שם יו"ר</u>	<u>זמיר בן ארי - ראש העיר</u>
<u>מכרזים לקבלת עובדים בכירים</u>	חברי הועדה	אברהם גולדברג - מ"מ ראש העיר משה מרר - חבר שמעון זיו - מנכ"ל העירייה

<u>ועדת בקורת</u>	<u>שם יו"ר</u>	<u>רו"ח אילן גיפמן - חבר העירייה</u>
	חברי הועדה	עו"ד דפנה קימלמן - חברת העירייה עו"ד נועם שילו - חבר העירייה
	נציגי העירייה	דוד שרוני - מבקר העירייה

שם יו"ר	אילן בוכריס – חבר העירייה	<u>ועדת מכרזים</u>
חברי הועדה	משה מרר – חבר העירייה	
נציגי העירייה	שמעון זיו – מנכ"ל העירייה צחי פרץ – גזבר העירייה רימה לבדב – מהנדסת העירייה	

שם יו"ר	זמיר בן ארי – ראש העירייה שמעון זיו - מנכ"ל העירייה	<u>ועדת בחינה</u>
נציגי ציבור	מוטי אמסלם אורי שאשא (נציג ציבור נוסף) שימלא מקומו בהעדר (אמסלם)	
נציגי משרד הפנים		

שם יו"ר	זמיר בן ארי – ראש העירייה	<u>מילגות</u> <u>לסטודנטים</u>
חברי הועדה / עירייה	שמעון זיו – מנכ"ל העירייה מר צחי פרץ – גזבר העירייה ד"ר חדווה היילר – מנהלת מח' החינוך גב' רבקה ליבר – מנהלת מח' הרווחה	
נציגי אוניברסיטת בר אילן		

זמיר בן ארי – ראש העיר	שם יו"ר	<u>ועדת שמות</u>
אברהם גולדברג – מ"מ ראש העיר דוד שרוני – מבקר העירייה אינג' רימה לבדב – מהנדסת העירייה צחי פרץ – גזבר העירייה	חברי הועדה	

* עו"ד אלעד קרנר * עו"ד יובל גנות * כל אחד לפי התיק	שם יו"ר	<u>ועדת ערר</u> <u>לארנונה</u>
* פנחס בן דוד * אורי שאשא * אלי יהב * כל אחד לפי התיק	חברי הועדה	
צחי פרץ – גזבר העירייה אביבה לנקרי – מנהלת מח' הגביה דוד שרוני – מבקר העירייה * עו"ד אריה חגי - יועץ משפטי * עו"ד אילנה תמם – יועצת משפטית * כל אחד לפי התיק	נציגי העירייה	

אילן בוכריס – חבר העירייה	שם יו"ר	<u>ועדה לתיקון</u>
שמעון זין – מנכ"ל העירייה מר צחי פרץ – גזבר העירייה	חברי הועדה	<u>ליקויים</u>

אברהם גולדברג – מ"מ ראש העירייה	שם יו"ר / מרכז הועדה	<u>ועדת מציל"ה</u>

<u>ועדת קליטה</u>	שם יו"ר	רבקה ליבר - מנהלת המח' לשירותים חברתיים
--------------------------	---------	---

<u>ועדה ציבורית לחינוך יישובית</u>	שם יו"ר	מקס אביסרור
	חברי הועדה	ד"ר חדווה היילר - מנהלת מח' החינוך מנהלי בתי ספר מפקחים נציגות מגני הילדים
	נציגי ציבור	

<u>ועדה להקצאת קרקעות</u>	מרכז הועדה	שמעון זיו - מנכ"ל העירייה
	חברי הועדה	צחי פרץ - גזבר העירייה רימה לבדב - מהנדסת העירייה אייל גורג' - מנהל מח' רכש עו"ד מירב ברנע - יועץ משפטי משרד עו"ד וילציק

<u>ועדת חריגים להנחות</u>	שם יו"ר	צבי (ציקון) הרשוביץ - חבר העירייה
	חברי הועדה	מיכאל פרידמן - חבר העירייה

<p>מר צחי פרץ – גזבר העירייה אביבה לנקרי – מנהלת מח' הגביה רבקה ליבר – מנהלת המח' לשירותים חברתיים דוד שרוני – מבקר העירייה עו"ד אילנה תמם – יועצת משפטית</p>		<u>מארנונה</u>

שמעון זיו	מזכיר – יו"ר ועדת בטיחות	<u>ועדת בטיחות</u>
	ממונה בטיחות	
ורד לוי	מזכירת הועדה	
	ועדת הבטיחות:	
<p>ד"ר חדווה הייזלר מר גבי פרטוש מר אייל דרור מר אבי טויטו אדוארד זירקייב</p>	<p>מנהלת מח' חינוך מ"מ מנהל מח' אחזקה מנהל מח' בטחון וחירום נציג העובדים נציג הנהלה</p>	

ד"ר מיכל ויליאן - חברת העירייה	שם יו"ר	<u>ועדה למאבק בנגע הסמים</u>
עו"ד דפנה קימלמן - חברת העירייה רו"ח אילן גיפמן - חבר העירייה	חברי הועדה	
רבקה ליבר - מנהלת המח' לשירותים חברתיים ד"ר חדווה היילר - מנהלת מח' חינוך נציג / מנהל ביה"ס גב' אילנה נחום - מתאמת המלחמה בסמים	נציגי העירייה	
רחל גנות אלי יהב	נציגי ציבור	

אילן בוכריס - חבר העירייה	שם יו"ר	<u>ועדה לשימור אתרים</u>
ד"ר מיכל ויליאן - חברת העירייה יוסי ברודני - חבר העירייה מיכאל פרידמן - חבר העירייה	חברי הועדה	
אינג' רימה לבדב - מהנדסת העירייה שמעון זיו	נציגי העירייה בעל דעה מייעצת	

	שם יו"ר	<u>ועדה לפיטורי עובדים</u>
שמעון זיו - מנכ"ל העירייה צחי פרץ - גזבר העירייה יועץ משפטי לעירייה	חברי הועדה	

מיכאל פרידמן – חבר העירייה –	שם יו"ר	<u>ועדה לאיכות הסביבה</u>
דפנה קימלמן אברהם גולדברג ד"ר מיכל ויליאן	חברי הועדה	
נועם ארוילי – מנהל מח' שפ"ה	נציגי העירייה	
שי הראל (הזיתים 14 ג"ש) הרצל ארביב (רחבת אילן 16 ג"ש) נר אטיה (הנשיא 3/1 ג"ש)	נציגי ציבור	

אברהם גולדברג	שם יו"ר	<u>מטה בטיחות בדרכים</u>
אסף כהנא – רכז המטה חלי הרשקוביץ – נציגת הנדסה עמוס אביניר – יועץ תנועה ובטיחות בדרכים	חברי הועדה	

תפקוד הוועדות

1- תפקוד הוועדות שנבחרו.

לפי סעיף 166 לפקודת העיריות יושב ראש הועדה רשאי בכל עת לקרוא לשיבת הועדה והוא **חייב** לקרוא לשיבה על פי החלטת הועדה או על פי בקשת שלישי חברה או על פי בקשה של המועצה או של ראש העירייה . ועדה שחובה להקימה לפי כל דין **תכנס לפחות אחת לשלושה חדשים** , לא כונסה ועדה כאמור , יורה ראש העירייה לכנסה והוא יקבע את סדר היום של ישיבת הועדה . בפועל רוב ועדות החובה לא הקפידו על כינוס אחת לשלושה חדשים כאמור .

להלן סקירת ישיבות ועדות החובה :

ועדת כספים –

לפי סעיף 149 לפקודת העיריות תפקיד וועדת כספים הוא לייעץ למועצה בכל ענייני כספים של העירייה . לפי סעיף 206 לפקודת העיריות ראש העירייה יביא את הצעת התקציב לפני וועדת הכספים קודם הגשתה למועצה .

הערת הביקורת אין פרוטוקולים המצביעים על פעילות הועדה .
במזכירות לא קיימת רשימת חברים ו/או זימון לשיבות הועדה.

ועדת הביקורת -

לפי סעיף 149 ג תפקיד הועדה הוא לדון בכל דו"ח של מבקר המדינה ושל נציב תלונות הציבור על הביקורת בעירייה, בכל דו"ח של משרד הפנים על העירייה ובכל דו"ח של מבקר העירייה, ולעקוב אחרי תיקון הליקויים שהעלתה הביקורת והיא רשאית לדון בכל דו"ח ביקורת אחר על העירייה שהוגש לפי דין, הועדה תגיש למועצה את סיכומיה והצעותיה.

הערת הביקורת – במהלך השנים 2004 – 2008 התכנסה הוועדה 8 פעמים 3 ישיבות נוהלו ע"י יו"ר הועדה בלבד.

ועדת מכרזים -

וועדת המכרזים בעירייה מונה שלושה חברים. ועדה זו היא הועדה הפעילה ביותר מבין כל הועדות, הדיונים שלה בדרך כלל התקיימו בצורה מקצועית ועניינית. במהלך השנים 2004-2007 התכנסה הוועדה 24 פעמים.

הערת הביקורת -

לפי סעיף 7 לתקנות העיריות (מכרזים) כל מכרז יסומן במספר סידורי ויירשם בפנקס שיוחזק במקום שהורה יושב ראש הועדה , כל אדם רשאי לעיין בפנקס , יו"ר הועדה לא קבע מיקום החזקה כאמור .

לפי סעיף 14 לתקנות הנ"ל תיבת המכרזים תהיה נעולה בשני מנעולים שמפתחותיהם נשמרים בידי שני אנשים שראש העירייה מינה אותם לכך , בפועל המפתחות נמצאות אצל

- לפי סעיף 15 (ד) לתקנות הנ"ל , תיבת המכרזים תיפתח רק אם יהיו נוכחים חבר הועדה שנקבע על ידי הועדה וכן עובדי עירייה שראש העירייה הסמיך לכך .

העירייה קבעה נוהל מסודר לפתיחת תיבת המכרזים . לא בכל ישיבה הקפידו על הנוהל .

על פי הפרוטוקולים מניין חברי העירייה שהופיעו לוועדה נע בין 1 ל - 2 .

לפי סעיף 8 (ב) לתקנות העיריות (מכרזים) הועדה תנהל רשימה של ספקים וקבלנים , אשר רשאים להשתתף במכרז זוטא ותקבע את אמות המידה שלפיהן יפנו אל הספקים והקבלנים האלה , רשימה זו תהיה פתוחה לעיון הציבור , כל ספק או קבלן רשאי לבקש לצרפו לרשימה האמורה והועדה תדון בבקשתו . הועדה תמציא , אחת לשנה , למועצה ולמבקר העירייה את רשימת הספקים והקבלנים כאמור וכן פירוט הספקים והקבלנים שראש העירייה פנה אליהם לפי תקנה זו במכרז זוטא .

בפועל הועדה לא נהלה רשימה ולא קבעה אמות מידה, הפנייה לספקים נעשתה ע"י קניין העירייה לפי קריטריונים לא קבועים .

ועדת חינוך -

לפי סעיף 1 לחוק תיקון פקודת העיריות (תיקון מס' 97) תשס"ה - 2005 , תפקידה של הועדה ליזום ולתכנן פעילות בתחומים הנוגעים לחינוך , להגיש לאישור מועצת העירייה את תוכניותיה ולעקוב אחר ביצוע תוכניות מאושרות .

למרות חשיבותה הרבה של ועדה זו ולמרות שהיא ועדת חובה שחובה לכנסה אחת לשלושה חודשים לפחות, הועדה התכנסה 6 פעמים בשנים 2004-2007

ועדת חריגים (הנחות) –

סמכויות ועדה זו הוא לתת הנחה מסכום הארנונה הכללית המוטלת על הנכס באותה שנת כספים למחזיק בנכס המשמש למגוריו עד 70% ושהוא נזקק שנגרמו לו הוצאות חריגות גבוהות במיוחד בשל טיפול רפואי חד פעמי או מתמשך של המחזיק בנכס או של בן משפחתו או בשל אירוע אשר הביא להרעה משמעותית, בלתי צפויה, במצבו החומרי, הועדה מוסמכת גם לתת הנחה עד 100% למחזיק בנכס שהוא הבעלים הראשון של בניין חדש ריק שאין משתמשים בו במשך תקופה רצופה עד שנים עשר חודשים. כמו כן הועדה מוסמכת לדון בבקשות למחיקת סכום המגיע לעירייה (למעט ארנונה) ולהגיש המלצותיה לשר.

ועדה זו התכנסה בשנים 2004-2007 אחת לשנה. מספר חברים רשומים 7 חברים (חבר עירייה אחד בלבד הופיע לכל הישיבות, האחר הופיעה לישיבה אחת בלבד).

ועדת רכש ובלאי –

לפי סעיף 8 לתקנות העיריות (הסדר רכישות, ניהול מחסנים , רישום וניהול טובין) , התשנ"ח 1998 לא תבוצע רכישה אלא באישור מראש מאת וועדת רכש ובלאי, לצורך מימון רכישות שוטפות , רשאית ועדת רכש ובלאי לאשר למנהל רכש ואספקה סכום נמוך מהסכום המזערי הקבוע בתקנה 8 (א) לתקנות המכרזים .

הערת המבקר - לא מונתה ועדה רכש ובלאי ולכן גם לא התכנסה מעולם .

ועדת ערר -

כאשר הנישום אינו שבע רצון מהחלטת מנהל הארנונה בהשגה, הוא רשאי לערער על החלטתו לוועדת הערר. (בסעיף 6א (לחוק הרשויות המקומיות) ערר על קביעת ארנונה כללית, (התשל"ו, -1976להלן": חוק הערר, "נקבע -

הרואה עצמו מקופח בתשובת המנהל על השגתו רשאי, תוך שלושים יום מיום שנמסרה לו התשובה, לערער עליה לפני ועדת ערר.

מנהל הארנונה אינו ערכאה שיפוטית אלא ערכאה מנהלית עם סמכויות שיפוטיות מסוימות. השגה בפניו היא דרך שנקבעה בחוק במטרה לפתור את מרבית הסכסוכים בדרך פשוטה, מבלי להיזקק להליך משפטי. ועדת הערר היא הערכאה השיפוטית הראשונה, שדנה בהתנגדות הנישום לשומת הארנונה, והיא מקבילה לבית משפט השלום.

כאשר הנישום אינו מגיש ערר על החלטת מנהל הארנונה בהשגה, הופכת החלטת מנהל הארנונה לסופית. עם זאת, יש מקרים שבהם דן בית המשפט בטענות הגנה של נישום, שלא הגיש ערר על החלטה בהשגה.

במהלך השנים 2002 – 2007 התכנסה ועדת הערר 10 פעמים.

ועדת מל"ח (משק לשעת חירום)

ועדת מל"ח היא ועדת חובה והיא נועדה לתפעל את העירייה בשעת חירום ועל פי פקודה. תפקידה של ועדת מל"ח הוא להכין את העיר בזמן רגיעה לקראת מצב חירום ולארגן את תחומי הפעילות השונים לעת חירום. הסעיף הנ"ל בפקודת העיריות קובע הוראות ייחודיות:

- ישיבות הוועדה תתקיימנה בדלתיים סגורות.

- ליושב ראש הוועדה יהיה קול נוסף או מכריע במקרה שהדעות בישיבה שקולות.

- החלטות הוועדה, למעט החלטות הנוגעות לתקציב העירייה, אינן טעונות אישור המועצה, אולם המועצה רשאית להסמיך את הוועדה להחליט גם בעניין הנוגע לתקציב.

סעיף 165 בפקודת העיריות קובע כי ראש העירייה, בתוקף משרתו, יהיה יושב ראש הוועדה להכנת המשק לשעת חירום.

וועדה זו התכנסה בשנים 2004-2007 פעמיים בשנה ובשנים בהם בוצעו תרגילים מעשים 3 פעמים . חברים רשומים - 35

לישיבות הוועדה נרשם פרוטוקולים ע"י מטה המל"ח המחוזי . לא יוצא פרוטוקול מסודר בסיכום תרגילי המטה בעירייה .

ועדות רשות -

ועדת תנועה

ועדת התחבורה העירונית הוקמה על פי החלטת המועצה מ-24.9.03, ורוב חבריה אושרו ב-15.1.04. הוועדה מונה 32 חברים, בהם חבר המועצה הרב יעקב שנוור המשמש יושב ראש הוועדה. שאר החברים הם נציגי ציבור, בהם שלוש נשים. הוועדה החליטה לעסוק בבעיית הרמזורים, בנושא תחנות המוניות והאוטובוסים ובכל עניין הנוגע לתחבורה. הוועדה התכנסה לשתי ישיבות שבהן דנה בעניין הרכבת הקלה, באבטחת התחבורה הציבורית ובתדירויות של קווי האוטובוסים.

ועדת שמות רחובות

החוק מטיל על העירייה את החובה לדאוג לסלילה ולתחזוקה נאותה של כל הדרכים, הרחובות, הסמטאות והכיכרות שבתחומה, ובכלל זה לקבוע להם שמות ומספרים ולשנות אותם לצרכים שונים (סעיפים 235 ו-235א' בפקודת העיריות וכן תקנות העיריות [מתן מספרים ושמות לרחובות וסימון בתים במספרים], התשל"א-1971). אין בחוק הוראה מפורשת המתייחסת להקמת ועדה שתעסוק בעניינים אלה, ולכן אפשר לשייך ועדה זו לקטגוריה של ועדות רשות. מבחינת העירייה, זוהי מעין ועדת חובה שהחלטותיה מובאות לאישור המועצה ולא רק לידיעת המועצה, כמקובל בוועדות רשות.

בשנים 2002-2007 התכנסה הוועדה (לרוב טלפונית) 12 פעמים והחליטה להעניק שמות לרחובות, מעגלי תנועה ומרכז תרבות על פי המלצות ראש העיר.

ועדת מצילה – (בשנים 2002 – 2007) הוועדה מעולם לא התכנסה.
איכות הסביבה - (בשנים 2002 – 2007) הוועדה מעולם לא התכנסה.
שימור אתרים - (בשנים 2002 – 2007) הוועדה מעולם לא התכנסה.
פיטורי עובדים - (בשנים 2002 – 2007) הוועדה מעולם לא התכנסה.
בטיחות - (בשנים 2002 – 2007) הוועדה מעולם לא התכנסה.
מילגות – (בשנים 2002 – 2007) התכנסה פעם אחת בשנת 2007.

בחינה – (בשנים 2002 – 2007) התכנסה 8 פעמים .

ועדה לתיקון ליקויים – (בשנים 2002 – 2007) הוועדה מעולם לא

התכנסה .

ועדת קליטה – (בשנים 2002 – 2007) ועדת הקליטה בראשותה של

מנהלת המחלקה לשירותים חברתיים התכנסה אחת לשנה יחד עם נציגים

של הלשכה המחוזית של משרד הקליטה.

ועדה להקצאת קרקעות – (בשנים 2002 – 2007) התכנסה פעם אחת

בלבד.

סיכום:

החוק מגדיר את התחומים, את העניינים ואת התפקידים שהעירייה חייבת או רשאית לעסוק בהם, ויש בידה תחומי אחריות רבים וכך פעולה נרחב המשפיעים על חיי התושבים שבתחום שיפוטה. הוועדות הן המסגרות שבהן ממקדת המועצה את עבודתה, ויכולתה של המועצה לעבוד באמצעות ועדות היא אחד הגורמים המשפיעים על הצלחתה. אף שבדרך כלל הוועדות מייעצות וממליצות, המועצה היא הגוף היחיד המוסמך לאשר החלטות, וזכות ההכרעה הסופית נתונה לה.

סדרי עבודה תקינים של הוועדות חיוניים לקיום סדרי מינהל תקין, ואמורים לשמש דוגמה לכלל המערכת העירונית לעניין תהליכי קבלת החלטות.

עם זאת, מתברר שנושא ועדות העירייה לא זכה לתשומת לב ראויה ומוקפדת מצד הגורמים האמונים על בחירתן ועל פעילותן השוטפת בהתאם להוראות החוק.

הביקורת סבורה כי יש להתייחס לנתונים העולים מדוח זה, להסיק את המסקנות המתבקשות מהם ולדאוג לכך שפעילות הוועדות תיעשה ותיראה אחרת.

הביקורת מצאה כי מועצת העירייה לא מינתה שתי ועדות שעל פי הוראות

פקודת העיריות היה עליה למנותן (ועדת כספים וועדת הנצחה).

מן הבדיקה עולה כי הוועדות לא קבעו מניין חוקי לקיום ישיבותיהן, וחלק מישיבות הוועדות התקיימו ללא מניין חוקי (פחות ממחצית חבריהן).

הפרוטוקולים של ישיבות ועדות החובה לא עברו **לאישור** במועצת העירייה.

הכשרת מגרש גלגליות בפארק דקר גוש 6392 חלקה 100 –

14,752 מ"ר

להלן השתלשלות האירועים :

בתאריך ה- 30.4.07 התקבל מסמך מאת משרד המדע והספורט מחוז ת"א מרכז על כי גבעת שמואל נכללת בתקציבי מתקנים במסגרת פרויקט ווינר לקהילה בסך של 130,000 ₪ .

בתאריך ה- 8.5.07 שלח מנהל המתנ"ס בקשה למועצה להסדר ההימורים בספורט למימון מגרש החלקה לגלגליות ע"ג שטח של 14,752 מ"ר , לבקשה נוסף האומדן ע"ס 130,647 ₪ הכולל בתוכו :

1. תוספת משכ"ל - 9%

2. שכר תכנון - 5%

בתאריך ה- 7.6.07 הוכנה תוכנית להכשרת מגרש גלגליות בפארק דקר ע"י אילן אדריכלות גנים ונוף בנוסף הכינה החברה " אילן אדריכלות גנים ונוף" אומדן לפרוייקט. האומדן הראשוני עמד ע"ס 130,647 ₪

בתאריך ה- 29.11.07 נערך סיור קבלנים לביצוע הכשרת משטח גלגליות בפארק הזיתים. ההזמנה יצאה מאת החברה למשק וכלכלה.

חברת ד.א.ל. פתוח והנדסה בע"מ ערכה את כתב הכמויות, עלות העבודה על פי חישוב נאמד על 175,252 ₪ כולל מע"מ. על תיאום ופיקוח נדרש תשלום בשיעור של 9%.

בתאריך ה- 26.12.07 נערך מכרז להקמת מגרש גלגליות. הוגשו הצעות מטעם משכ"ל תשתיות, משכ"ל גינון וגינח גד ואהרון. הוחלט לקבל את ההצעה הזולה ועליה ניתנה הנחה של 24% על מנת להתאים אותה לאומדן שעמד על 130,647 ₪.

בתאריך ה- 14.1.08 נחתם חוזה בין עיריית גבעת שמואל לג'ינח גד ואהרון להכשרת מגרש לגלגליות בפארק הזיתים. הקבלן התחייב כי במהלך העבודה יהיה מנהל עבודה שישמש כמפקח מטעמו על ביצוע העבוד לפי תקנות הבטיחות בעבודה.

הקבלן התחייב להזמין ביקורת של מכון התקנים, אשר תאושר ע"י המפקח לפי דרישת המפקח ועל חשבונו של הקבלן.

הקבלן מתחייב, מיד עם סיום העבודות להסיר כל מכשול או סיכון שנותרו באותו חלק של האתר ובגבולותיו.

העבודות כללו - העתקת עצי זית, עבודות עפר, מצעים, אספלט, ריסוס ביטומן, ריסוס ביטומן בשיעור של 1 ק"ג למר, עבודת משאית, מעקות וגדרות, וריצוף, ציפוי מגרש בשכבת "ספורט קוט" בכמה גוונים ועל פי תכנית אדריכל + שכבה נושאת עליונה מבטון אספלט דק בעובי 3 ס"מ.

על פי התוכנית ההנדסית (שאין עליה חותמת של מהנדס מוסמך) להלן פירוט משטח האספלט למגרש הספורט:

הידוק תשתית לצפיפות 98%

מצע סוג א' 30 ס"מ עובי מהודק בשתי שכבות.

ריסוס ביטומן (ציפוי יסוד) 1 ק"ג למ"ר.
 שכבת בטון אספלט מקשרת בעובי 4 ס"מ
 ריסוס ביטומן (ציפוי מאחה) 0.25 ק"ג למטר
 שכבת בטון אספלט נושאת עליונה בעובי 3 ס"מ
 שכבת יסוד לציפוי
 שכבת יסוד שניה

שכבת ציפוי "ספורט קוט" או ש"ע מאושר

שכבת ציפוי עליונה + פיגמנט

הקבלן ג'ינח אשר נבחר לבצע את העבודה, העביר אישורים על כי קבלן המשנה, יחזקאל גרשט ביצע עבודות דומות בעבר וסלל מסלולי ריצה במכון וינגייט, קרית הספורט בחולון, אוניברסיטת תל אביב ועוד'.

מפרט מעקה הביטחון כלל – ברזל אנכי שטוח 45/10 ומכופף בקצה, שלוש צינורות $\frac{3}{4}$ צול מאזנים ברווחים של 25 ס"מ וצינור עליון בגובה 90 ס"מ.

הערת הביקורת – המעקה לא בוצע על פי התוכנית.

סיכום ומסקנות :

1. בבדיקה שערך מבקר העירייה במספר רשויות נמצא כי משטח מצופה בשכבת ספורט קוט אמנם מתאים לפעילות ספורט, אך אינו מתאים להחלקה בגלגיליות וזאת משום שלצורך החלקה בגלגיליות יש להכשיר מגרש חלק בשתי שיטות :

א. שכבת בטון והחלקה בהליקופטר

ב. צבע אפוקסי.

2. המחליקים ע"ג מגרש בציפוי ספורט קוט נדרשים להחליק בבגדים עם שרוולים ארוכים וזאת בכדי למנוע שפשופים כתוצאה מנפילה תוך כדי החלקה.

3. מבקר העירייה שוחח עם המתכנן , לטענתו לא הוזמן לבדוק את הליך ביצוע העבודה והתוצאה על פי התוכנית שהגיש למשכ"ל .
4. מבקר העירייה שוחח עם מבצע שכבת הספורט קוט , והוסבר לו על האלטרנטיבות השונות בהתאם לצרכים. לטענתו הוא ביצע את העבודה על פי ההזמנה . לא התייעצו איתו בנוגע לציפוי המועדף לטובת פעילות של החלקה בגלגליות (כפי שביצע ברעננה , קריות ועוד') .
5. חבל שמחלקת ההנדסה לא התייעצה עם איגוד הגלגליות או גורמים מקצועיים בתחום ההחלקה בשלב הטרם תכנוני.
6. המגרש במוגדר כמגרש גלגליות אינו יכול לשמש את חוגי הגלגליות הפועלים במתנ"ס .

כביש גישה – גבעת שמואל – פתח תקווה **המשך דרך בגין צפון**

מבוא:

בתאריך ה- 8.3.05 נערכה פגישה במועצה בין מהנדסת העירייה לנציגת "שחם" מערכות מילניום יחד עם שמעון זיו והמודד יאיר רוזן. (נספח א') חברת "שחם" הציגה תכנית לביצוע קטע כביש מס' 3 המחבר את גבעת שמואל לפ"ת (דרום צפון).

התכנון נעשה בגבולות התוואי הסטטוטורי:

תכנון מפורט לכל רוחב של זכות הדרך – 25 מ'

חתך לאורך המתוכנן

חתכים כל 20 מ' מתוכננים.

תנוחה עם גבהים מתוכננים.

הסדרי תנועה.

כתב הכמויות : אומדן לביצוע – 1,570,000 כולל מע"מ

שלב א' נגזר מתוך השלב הסופי ומדובר בביצוע של 7 מ' מיסעה – כתב כמויות ואומדן לביצוע שלב א' – 661,000 ₪ כולל מע"מ.

משתתפי הפגישה ציינו כי מאחר ואין ביכולתם לפנות בניה בלתי חוקית , בחלק הצפוני של הקטע ועל כן הם הציעו לתכנן דרך חד סטרית מחוץ לגבולות התוואי.

מאחר וכך היו פני הדברים, הוחלט לנסות ולתכנן כביש ברוחב 5 מ' חד סטרי על תוואי דרך עפר קיימת.

נציגת "שחם" הסבירה את הבעייתיות מבחינה תנועתית בהתחברות ולקחה על עצמה מספר חלופות לחיבור.

בשל כך , נציגי המועצה היו זקוקים **לתוכניות חדשות באופן דחוף ביותר** . סוכם שבתחילת השבוע שמתחיל ב – 13.3.05 , יועברו תכניות של תוואי מתוכננות לפי החלופה שתבחר ע"י המתכנת .

נקבע כי אין צורך בהגשת תוכניות לשום גורם חיצוני .

בתאריך ה- 31.3.05 נערך סיור קבלנים , השתתפו 8 קבלנים. **איתן מורד**, **עבודות עפר ופיתוח לא השתתף בסיור הקבלנים.**

הערת הביקורת:

1. מה אצה הדרך? עובדה שהכביש נסגר בסוף ואף גורם לא מיהר לסלול חלופה.
2. מדוע אין צורך בהגשת תוכניות לשום גורם חיצוני? האם הועדה לתכנון ובניה לצורך העניין מוגדרת כגורם חיצוני?
3. אין חותמת הועדה ע"ג התוכניות , לא של התקבל ולא של מאושר.

במהלך חודשים יולי אוגוסט 2005 נסללה דרך המקשרת בין גבעת שמואל לפ"ת, המשך לרח' בגין.

העבודה נסתיימה בתחילת אוגוסט 2005.

הקבלן המבצע – איתן מורד – קבלן לעבודות עפר ופיתוח.

כל עלויות הסלילה חלו על גורם פרטי ובפועל הכשרת הדרך וסלילת הכביש לא מומנה מכספי רשות המקומית.

בקצה הדרך מכיוון פ"ת הועמדו 2 עמודים ועליהם התמרור "אין כניסה", לומר הכביש הינו חד סטרי.

כעבור כשבועיים ובעקבות תלונות על כי הדרך אינה חוקית מאחר ולא קיבלה את אישור רשות התמרור המרכזית ו/או המקומית וכי אין לרשות המקומית סמכות לפתוח דרך ללא אישור זה.

הכביש נסגר לתנועה ע"י שתי ערמות חול, ובמהלך התקופה שבין סגירתו לפתיחתו מחדש פעלה המועצה לקבלת היתרים כדין, לקבלת אישור בעלי הקרקע הסמוכים לכביש לשימוש חורג, ולאישור הכביש ע"י רשות התמרור המקומית על פי התכנון/ שירטוט של יועץ התנועה.

במהלך חודש אוגוסט הוציאה מח' ההנדסה מנשר לתושבים עם הבשורה על כי המועצה המקומית פתחה כביש חירום, כיציאה נוספת לרכבי הצלה. הכביש גם ישמש את תושבי הישוב לתועלת תושביה, ביציאה לכיוון פ"ת וקרית אריה, עד אשר תפתח דרך רבין.

הכביש הינו חד סטרי מכיוון רמת הדר לקרית אריה ולא תתאפשר בו כניסה מכיוון קרית אריה חזרה לגבעת שמואל.

הכביש הנ"ל יהיה פתוח מהשעה 10:00 בבוקר מכיוון רמת הדר, שכן עד לשעה זו קיים עומס תנועה, ועל מנת למנוע עומסי תנועה בגבעת שמואל ובשכונת רמת הדר בפרט. במקום יוצב שער לסגירת הכביש בין השעות 10:00 – 24:00 למחרת.

לקראת סוף חודש ספטמבר 2006 הוציא מרכז הקניות "יכין סנטר" בפ"ת מנשר לתושבי גבעת שמואל ובו מוכרז חגיגת (תחת הכותרת "גבעת שמואל ופתח תקווה מתאחדות) על כי, נפתחה לתנועה דרך המקשרת בין גבעת שמואל לפ"ת, המשך לרח' בגין.

ראש המועצה התרעם על הכותרת והודיע להנהלת יכין חק"ל כי אם לא יוציאו תיקון תוך 7 ימים יאלץ לסגור את הכביש ולנקוט באמצעים הלגיטימיים העומדים לרשות המועצה..

כעבור מספר ימים מפרסום המנשר לתושבים, הוציאה מחלקת ההנדסה מנשר נוסף המעדכן את שעות פתיחת הכביש בין השעות 10:00 – 23:00, ובשעות 15:00 – 19:00 יוצב פקח מכיוון פ"ת שימנע תנועת רכבים לתוך גבעת שמואל דרך כביש זה.

בנוסף, יוצבו תמרורי "אין כניסה" ויוצב במקום שער, יותקנו פסי היאטה על פי קביעת יועץ התחבורה ובהמלצתו. עוד סוכם כי המועצה תפנה למשטרת ישראל בבקשה לאכוף את חוקי התנועה בכביש האמור.

מספר ימים אחר כך, עקב הפלת השער ע"י נהג משאית שכמעט ופגע בפקח התורן, הורה ראש המועצה לפיקוח לסגור את הכביש לאלתר.

סמכויות

סימן א': המפקח על התעבורה

סמכויות המפקח הארצי על התעבורה] תיקון התשמ"ט (מס' 6)

16. המפקח הארצי על התעבורה רשאי -

(1) לקבוע בהודעה ברשומות את דוגמאות התמרורים, סוגיהם, מידותיהם, צבעיהם, צורותיהם, משמעויותיהם, אופן הצבתם וסימונם;

(2) לקבוע הסדרי תנועה או לפטור מהם באופן כללי או למקרה מסוים.

סימן ב': רשות תימרור מרכזית

סמכות רשות תמרור מרכזית [תיקון התשמ"ט (מס' 6)]

(17א) רשות תמרור מרכזית רשאית להורות לרשות תמרור מקומית על קביעת הסדר תנועה, שינוי, ביטול ודרך אחזקתו.

(ב) ניתנת הוראה כאמור בתקנת משנה (א) ורשות התמרור המקומית לא פעלה על פיה, רשאית רשות התמרור המרכזית לקבוע את הסדר התנועה ויראו אותו כאילו הוצב, סומן, הופעל או סולק בידי רשות התמרור המקומית.

סימן ג': רשות תימרור מקומית

סמכות רשות תמרור מקומית [תיקונים: התשמ"ט (מס' 6), התשנ"א (מס'), (13) התשנ"ה (מס' 5), התשס"א (מס' 2), התשס"ג (מס' 4), התשס"ז (מס' 9)]

(18א) זולת אם הורתה רשות התמרור המרכזית אחרת, רשאית רשות תמרור מקומית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה או קצין משטרה צבאית פיקודי (לגבי הדרכים שבשטח צבאי שבמרחב הפיקוד), להציב, לסמן או לסלק בכל דרך שבתחומה -

(1) תמרורי אזהרה, למעט תמרור א-43 שמשמעותו הוראה;

(1א) תמרורי הוריה ב-30, ב-31, שיהיו בתוקף רק בשעות הלילה;

(2) תמרורי מודיעין, למעט תמרורים ג-2 ו-ג-7;

(3) סימנים על פני הדרך, למעט סימנים ד-4, ד-6, ד-11, ד-15, ד-17, ד-18, ו-ד-21;

(4) סימני עזר בדרך.

(ב) בתחום שנקבע לה בידי רשות התמרור המרכזית בהודעה בכתב, רשאית רשות תמרור מקומית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה או קצין משטרה צבאית פיקודי (לגבי הדרכים שבשטח צבאי שבמרחב הפיקוד), לקבוע הסדר תנועה, למעט קביעת תמרורים ב-35, ב-56 עד ב-59, ד-3, ד-17, ד-18, ו-ד-21.

(ג) רשות תמרור מקומית רשאית, בהסכמת רשות תמרור מרכזית ובהתייעצות עם קצין משטרה, לקבוע כל הסדר תנועה שלגביו לא ניתנו הוראות על פי תקנות משנה (א) ו-(ב).

(ד) רשות תמרור מקומית תהיה אחראית להצבתו, התקנתו, הפעלתו, סימונו, רישומו ואחזקתו של כל הסדר תנועה שבתחומה.

(ה) רשות תמרור מקומית רשאית, לאחר התייעצות עם קצין משטרה או קצין משטרה צבאית פיקודי - לגבי דרכים שבשטח צבאי שבמרחב הפיקוד, לקבוע הסדר תנועה זמני, למעט קביעת תמרורים ב-35, ב-56 עד ב-59, ד-3, ד-17, ד-18 ו-ד-21;

בתקנת משנה זו, "הסדר תנועה זמני" - הסדר תנועה לתקופה שלא תעלה על ארבעה חודשים, שניתן להארכה מזמן לזמן לתקופה של ארבעה חודשים, מנימוקים שיירשמו ולאחר התייעצות עם קצין משטרה או קצין משטרה צבאית פיקודי.

בתאריך ה-17.8.05, נדרש פקח המועצה על פי הנחיות ראש המועצה לחסום את דרך הגישה מג"ש צפון לפ"ת (המשך דרך בגין צפון), וזאת עד אשר ימצאו האישורים הנדרשים לפתיחת הכביש.

בתאריך ה-18.8.05 נמסרה התב"ע כביש צפון רמת הדר ליועץ המשפטי. התב"ע ממ/במ3098, שינוי לתוכנית מתאר מס' 950 שנמסרה, הוצאה בתאריך ה-14.8.95. באותו תאריך הוגשה גם לוועדה המקומית בקשה להיתר לסלילת כביש ותשתיות דרך מס' 3 ודרך מס' 14 כולל חיבורים. (בקשה 55094 גוש 6392 חלקה 31).

הועדה המקומית בישיבתה: 2005008 מיום ה-17.8.05 אישרה את ההיתר בתנאי ביצועה הפקעה ורישום הדרך ע"י המועצה המקומית. במסגרת הבקשה, הוצאה דרישת הפקעה על פי סעיפים 5, 7, 19.

בתאריך ה- 22.8.05 – פרוטוקול ועדת תנועה מס' 12, הנושא "בקשת המועצה להסדיר זמנית תנועה בכביש המחבר בין שד' מנחם בגין ורחוב בר לב".

הועדה ממליצה לאשר את בקשת המועצה, כדי להקל על נגישות תושבי גבעת שמואל למרכזי הקניות. כמו כן ישמש התיב לרכב ביטחון והצלה, משטרה, מד"א וכיבוי אש. הועדה ממליצה לאשר מנועה חד סטרית מאחר והדרך צרה ומעוקלת. כיוון התנועה יהיה מדרום לצפון והדרך תהיה פתוחה לתנועה מהשעה 10:00 עד 23:00. מטעמי ביטחון תשמר אופציה למעבר רכב חרום גם בשעות הסגירה.

הועדה ממליצה לאשר את ההסדרים ע"פ תכנית גדיש מס/ 418 גליון 01 מעודכנת לתאריך ה- 10.5.05 ואשר אושרה ע"י המשטרה בתאריך ה- 22.6.05. התוכנית כללה גם "שוליים מצע" להולכי רגל, על מנת שיעברו בבטחה.

הערת המבקר – לא הוכשרו "שוליים מצע" להולכי רגל.

בתאריך ה- 23.8.05 חתמה מהנדסת המועצה על תצהיר בנוכחות עו"ד רווית צימנט ובו היא מצהירה כי – המבקש (לצו הריסה לכביש) נעדר כל זכות קניינית ו/או חוזית ו/או אחרת במקרקעין ולמעשה פלש אליהם. לא זו אף זו, הוסיף חטא על פשע ועל המקרקעין אליהם פלש בנה מבנים באופן בלתי חוקי, מבלי לקבל היתרים המתחייבים על פי דין.

בבירור עם הועדה המקומית נמצא כי הוגש כתב אישום כנגד המבקש ואהרון עטיה לבית המשפט ברמלה עוד ביום ה- 16.11.00 בעוון שורה של עבירות בניה ללא היתר. וכן הוגשה בקשה למתן צו הריסה ללא הרשעה.

הכרעת דין ניתנה ביום ה- 13.3.02 כנגד המבקש ומר אברון עטיה למתן צו הריסה ביחס למבנים.
בהתאם לתב"עי ייעוד המקרקעין הנו לצרכי ציבור, בכלל זה בדרכים ובכבישים.
בבדיקה שערכו נציגי המועצה עלה כי עבודות סלילת הכביש נסתיימו עוד ב- 5.8.05, שלושה ימים קודם להגשת הבקשה.

בתאריך ה- 24.8.05 שלח יועץ התחבורה למועצה תרשים לדרך המחברת את רחוב נתניהו לחיים בר לב. בנוסף הנחה את המודד שאין צורך לבצע מדידה של הכביש החדש שנסלל.

בתאריך ה- 25.8.05 ניתנה החלטת בית משפט השלום בפ"ת לתובענה שהוגשה בתאריך ה- 8.8.05 – בקשה לצו מניעה קבוע על פיו לא יבוצעו עבודות עפר ואו סלילה בתוואי הדרך המצוי בסביבת ביתו של העותר עטיה שמואל ללא היתר בניה כדין.
בפתח הדיון ביקש העותר כי בית המשפט ישנה את הסעד והסעד המבוקש יהיה מניעת שימוש בכביש אשר נסלל. הבקשה נדחתה.

בתאריך ה- 29.8.05 נערך דיון חוזר בוועדה המקומית לתכנון ובניה, **לביטול דרישה להכללת מבנים במדידה שאינם בתחום הפקעה** להיתר ולאשר סלילה.

בתאריך ה- 18.9.05 פנה עו"ד בנצי קין ליועצת המשפטית של המועצה בנוגע להצבת שער בכביש המחבר בין ג"ש לפ"ת. בטענה שהשער הוצב באופן המסכן את ציבור הנהגים וכי בכוונתו להגיש תלונה למשטרה במידה והשער יופעל.

בתאריך ה- 14.9.05 פנה מבקר המועצה למח' ההנדסה וביקש את ההיתר לסלילת הכביש.

בתאריך ה- 15.9.05 התייחס היועץ המשפטי למועצה לסוגיית הפטור מהיתר לסלילת דרך בידי רשות מקומית. כותב היועץ המשפטי כי ע"פ סעיף 145 לחוק תכנון ובניה שכותרתו "עבודות טעונות היתר", קובע כלל יסוד בתכנון ובבניה ולפיו, לא יחל אדם בביצוע עבודה מן העבודות המנויות בסעיף זה, אלא לאחר שניתן לו היתר בניה מאת הועדה המקומית.

כותב היועץ בסעיף 6 כי – "בהתאם לסעיף 161 (ד) לחוק תכנון ובניה, מותרת סלילתה של דרך (וכן התווייתה או סגירתה) אם בוצעו ע"י המדינה, רשות מקומית לפי דין, או גוף הפועל מטעם המדינה שהוסמך לכך בהחלטת ממשלה, אם נעשתה בהתאם לתוכנית מפורטת ומאושרת ובלבד שניתנה הודעה על כל לרשות המקומית ולועדה המקומית הנוגעות בדבר." הנה כי כן בהתקיים התנאים המנויים בסעיף 261 (ד) לחוק, ניתן לסלול דרך אף בלא לבקש היתר בניה בגינה.

בתאריך ה- 8.1.06 הוגשה ע"י המועצה המקומית בקשה לוועדה לתכנון ובניה, היתר לשימוש חורג לכביש ל- 10 שנים.

בתאריך ה- 10.1.06 כותבת היועצת המשפטית לוועדה ליו"ר הועדה כי, מבדיקת התוכנית נמצא שמותרים בשצ"פ "שבילים". לא הייתה התכתבות עם שכנים ולא היה פרסום עדיין, המועצה מתעקשת לקיים דיון בישיבה הקרובה, אך לא נראה שזה אפשרי. היועצת שואלת את יו"ר הועדה - האם ניתן לדעתך לתת היתר לשביל על השצ"פ במקום שימוש חורג.

בתאריך ה- 14.2.06 פונה מהנדסת המועצה ליו"ר הועדה המקומית "מצפה אפק" בבקשה לשימוש חורג לכביש המחבר בין ג"ש לפ"ת (גוש 6368 חלקה 51, גוש 6393 חלקה 1, גוש 6392 חלקות 6,7,28,27).

בתאריך ה- 19.1.06 פנתה חלי הרשקוביץ למחלקת נסחים בבקשה לקבל רשימת נסחים לצורך התקשרות עם בעלי הקרקעות. סה"כ עלות – 944 ₪.

בתאריך ה- 5.2.06 ביקשה מהנדסת המועצה מהמודד יאיר רוזן לבדוק האם החלקות המופיעות בשרטוט אכן תואמות חלקות בפועל.

בתאריך ה- 1.3.06 שלחה מהנדסת המועצה מכתב לדיירי רחוב בוני בהתאם לחוק תכנון ובניה על שימוש חורג לדיירים בחלקות גובלות.

בתאריך ה- 21.6.06 הוחלט, בישיבת הועדה המקומית לתכנון ובניה בישיבתה 2006005, לאשר שימוש חורג לכביש ל - 10 שנים וזאת לאחר שהתקבלו הסכמות בעלי הקרקע.

בתאריך ה- 31.7.06 ניתן היתר ע"י הועדה לתכנון ובניה בישיבה מס' 2006005 שנערכה בתאריך ה- 21.6.06. על פי ההיתר - ניתן שימוש חורג ל - 10 שנים בקרקע (גוש 6392 חלקה 13 מגרש 13/2) המיועדת למבנה ציבור ותעשייה לשטח ציבורי פתוח למטרת סלילת כביש ותשתיות דרך מס' 3 ודרך מס' 14 כולל חיבורים. עורכת הבקשה והמפה הטופוגרפית - שחם מערכות מילניום בע"מ.

בתאריך ה- 15.8.06 - הוזמנו על פי רשימה 23 תמרורים לכביש המקשר לכיוון פ"ת.

בתאריך ה- 16.8.06 העבירה מחלקת ההנדסה ליועץ המשפטי את תדפיסי הנכסים לצורך הפקעה.

בתאריך ה- 31.8.06 פונה מהנדסת המועצה למשטרת מסובים בבקשה להציב שוטר בכביש בגין צפון החדש כדי למנוע נסיעה בניגוד לכיוון התנועה.

בתאריך ה- 6.9.06 כותב עמוס אביניר יועץ התחבורה למח' ההנדסה כי ההסדר שנקבע בוועדת התנועה בעייתי מאחר והוא מבוסס על סגירת הדרכים לצרכי ביטחון ולא על פי הסדר תנועתו מקובל.

אישרנו אותו בוועדת התנועה בדיעבד ומחוסר ברירה, מאחר והמשטרה הסכימה, אך זהו הסדר שלא ממש מתאים. לטענת יועץ התחבורה: ההסדר בנוי על שער פיזי שממוקם במקום חסימה, כלומר במקום "האין כניסה". הזנתו תגרום לכך שמי שיכנס בטעות, צריך לנסוע ברוורס וזה לא רצוי. מוסיף היועץ כי אפשר להוסיף לדעתו גדר מעבר לשער ובכך להשלים את החסר.

הדרך נסגרה לתנועה סופית בתאריך ה- 20.10.06

סיכום ומסקנות:

1. במהלך חודשים יולי אוגוסט 2005 נסללה דרך המקשרת בין גבעת שמואל לפ"ת, המשך לרח' בגין.
2. רק בתאריך ה- 21.6.06 הוחלט, בישיבת הוועדה המקומית לתכנון ובניה בישיבתה 2006005, לאשר שימוש חורג לכביש ל - 10 שנים וזאת לאחר שהתקבלו הסכמות בעלי הקרקע.
3. הכביש שנסלל בבהילות למעשה נסגר לתנועה בשל מחדלים תכנוניים.
4. באוגוסט 2006 מודיעה המועצה לתושבים כי נפתח כביש חירום כיציאה נוספת לרכבי הצלה: מ.ד.א, כיבוי אש, משטרה וביטחון. איך זה שבוטלה יציאת חירום שכה חיונית בעבור תושבי גבעת שמואל הנזקקים לשירותי חירום?
5. חברת יכין חק"ל אשר מימנה את סלילת הכביש, מיהרה להוציא חוזר לתושבי גבעת שמואל המזמין אותם לבלות במתחם יכין סנטר. יש להניח כי,

הקשר בין צרכי ביטחון לפתיחת המעבר היה שולי. עיקר יוזמת פתיחת הכביש **הבהולה** נבעה מרצון עיסקי טהור ליצור דרך גישה נוחה בעבור תושבי גבעת שמואל למתחם יכין סנטר בפ"ת.

6. למרות המימון של הכביש ההוצאות לא פסחו על העירייה והעירייה בתקופה בה הכביש פעל מימנה שומר, שעות נוספות לפקחים ואת הקמת השער.

פיקוח עירוני של מינהל החינוך ומדור לרישוי עסקים **על הפעלת קייטנות**

מבוא:

גופים ציבוריים ויזמים פרטיים מתפעלים קייטנות לילדים מידי שנה בשנה בחופשת חג הפסח ובחודשים יולי אוגוסט. הפיקוח על תנאי הביטחון, הבטיחות והתברואה בקייטנות מופקד בידי הרשות המקומית מכוח הסמכות שהוקנתה לראשיהן, כרשות הרישוי, בהתאם לחוק רישוי עסקים, התשכ"ח 1969. בחוק הקייטנות (רישוי ופיקוח), התש"ן 1990 נקבע, כי שר החינוך ממונה על ביצוע החוק. בהתאם לכך קבע שר החינוך את התנאים בתקנות הקייטנות (רישוי ופיקוח), התשנ"ד – 1994 (להלן – תקנות רישוי ופיקוח) וקבע נהלים שנועדו למנוע מפגעי בטיחות ותברואה בקייטנות ולדאוג לביטחון השוהים בהן.

בחוק הקייטנות הוגדרה קייטנה "כמקום בו מתנהלת פעילות יומיומית מאורגנת של נופש וחברה לקבוצת ילדים, ולתקופה קצובה ורצופה של מספר ימים לפחות, בתקופת חופשת הלימודים מבית הספר". בחוק נקבע כי לא ינהל אדם

קייטנה **אלא אם יש בידו רישיון לפי חוק רישוי עסקים**, התשכ"ח 1968 (להלן – חוק רישוי עסקים). בתקנות רישוי ופיקוח פורטו הדרישות ממבקשי רישיון להפעלת קייטנה, והתנאים הבטיחותיים, התברואיים והביטחוניים שעל מפעיל הקייטנה לעמוד בהם.

בהוראות קבע שפרסם מנכ"ל משרד החינוך (להלן – הוראות הקבע) נכללו בין היתר, נוהלי הפעלת קייטנות. בנהלים אלו פורטו הליכי רישוי, סדרי ביטחון ותנאי בטיחות ותברואה בקייטנות לפי הדינים הנוגעים לרישוי קייטנות. הנוהלים נועדו לשמור על ביטחון השוהים בקייטנה, למנוע מפגעי תברואה ובטיחות במתקניה ובפעילויות המתקיימות מחוץ לשטחה ולהבטיח איכות נאותה של מזון המוגש לחניכים.

בחוק רישוי עסקים נקבע כי ראש רשות מקומית, או מי שהוסמך על ידו, הוא רשות הרישוי לעסק בתחום רשות מקומית, לפיכך הרשויות המקומיות נדרשות לאכוף את הדינים הנוגעים להפעלת הקייטנות ולפקח על קיום נוהלי משרד החינוך הנוגעים לקייטנות.

בצו רישוי עסקים (פטור מחובת רישוי לקייטנות) התשנ"ח 1998 להלן – צו לפטור מחובת רישוי), נקבע כי לקייטנה שמנהל "ארגון או גוף מן המפורטים בתוספת, שהפעילות בה מתקיימת בהמשך לפעילות החינוכית של האירגון או של הגוף במשך השנה" תיחשב ל"קייטנת המשך", ותהיה פטורה מחובת רישוי לפי חוק רישוי עסקים (להלן – "קייטנת המשך"). בהוראות הקבע של משרד החינוך נקבע כי "קייטנות המשך" טעונות אישור של מחלקת החינוך ברשות המקומיות. התנאים להפעלת "קייטנת המשך" נקבעו בהוראות הקבע של משרד החינוך והם זהים לתנאי ההפעלה של הקייטנות שנקבעו בדיני רישוי עסקים, למעט אישורי מהנדס הרשות ושירותי הכבאות וההצלה.

במהלך חופשת קיץ 2008 נערכה ביקורת על הקייטנות שפעלו בגבעת שמואל .
 נבדקו הפעולות שבוצעו כדי לחייב את מפעילי הקייטנות לקבל את כל
 האישורים הנדרשים להפעלתן ולמנוע הפעלת קייטנות ללא רשיון עסק, או
 בלא אישור הפעלה מטעם העירייה – בכדי למנוע מפגעי בטיחות , ביטחון
 ותברואה. לשם כך נבדקו המסמכים הנוגעים להפעלת הקייטנות במדור רישוי
 עסקים.

להלן התנאים לקבלת רשיון להפעלת קייטנה –

1. בחוק רישוי עסקים נקבע כי לא ינתן רשיון או היתר זמני לפי חוק זה לקייטנה, אלא אם ניתן לה רשיון גם ממי ששר החינוך הסמיכו לכך. האישור מתייחס בעיקר לתוכנית החינוכית של הקייטנה, אך קבלתו מותנית גם בקבלת "אישור ביטחון" ו"אישור בטיחות", כמפורט בהוראות הקבע של משרד החינוך הנוגעות לנושאים אלו. שר החינוך הסמיך כמה בעלי תפקידים במשרדו להנפיק את האישור האמור.
2. בתקנות רישוי ופיקוח נקבע כי מבקש רשיון לקייטנה מרשות הרישוי לפי חוק רישוי עסקים יצרף לבקשה תכנית של הפעילות החינוכית בקייטנה , טופס תיאום הוראות ביטחון בקייטנה , המאושר ע"י קצין ביטחון של הרשות המקומית (להלן "הקבט") , ו"טופס מערך ביקורת" , שנועד לשמש את "יועץ הבטיחות המוסמך" בבחינת תנאי הבטיחות בקייטנה.
3. לפי צו רישוי עסקים (עסקים טעוני רישוי), התשנ"ה 1995, קייטנה חייבת באישור שר הבריאות המעיד כי היא עומדת בתנאים להבטחת בריאות הציבור , לרבות תנאי תברואה נאותים . עוד נקבע בחוק רישוי עסקים כי רישוי קייטנה מותנה בקיום הדינים הנוגעים לתכנון ובניה ולשרותי הכבאות.

4. אותם מסמכים ואישורים הנדרשים להפעלת קייטנה פורטו גם בהוראות הקבע של משרד החינוך ובהם: "טופס מערך ביקורת בטיחות" – הכולל הנחיות לבדיקת בטיחות קודם להפעלת הקייטנה ולבדיקת מעקב אחר תיקון הליקויים שהועלו בבדיקה הראשונה – והודעה בדבר ביצוע בדיקת בטיחות חתומה בידי "עורך מבדק", הפועל באישור, על פי חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד 1954.

5. חוק רישוי עסקים הקנה לראש הרשות המקומית שלדעתו יש יסוד סביר להניח כי עסק מנוהל, בין היתר, בלא רשיון, או לא קיים תנאי מתנאי הרשיון, את הסמכות "לצוות בכתב על הפסקה ארעית של העיסוק בעסק..." (להלן – צו הפסקה מנהלי), הצו יעמוד בתוקפו 30 יום מיום נתינתו. עוד נקבע בחוק כי מותר להורות למשטרה, או לכל מי שצוין בצו להיכנס לחצרים שחל עליהם הצו, ולהרחיק מהם כל טובין שבהם, ומותר לנקוט בכל אמצעים, לרבות שימוש בכוח באופן סביר הדרוש בנסיבות העניין, כדי להבטיח שהוראות הצו ימולאו.

אישור להפעלת "קייטנת המשך"

משרד החינוך קבע בהוראות הקבע כי גם על מפעילי "קייטנות המשך" לקבל את אישור להפעלתן, את אישור משרד הבריאות בדבר קיום תנאים להבטחת בריאות הציבור בהן, לרבות תנאי תברואה נאותים ואישורים מיועץ בטיחות מוסמך שבחן את תנאי הבטיחות בקייטנה ומהקב"ט שבחן את תנאי הביטחון בה – כמו בקייטנות החייבות ברשיון עסק. על מפעילי הקייטנות להגיש

את האישורים למחלקת החינוך של הרשות המקומית, וזו תמציא אישור להפעלת "קייטנת המשך"

הערת הביקורת – מינהל החינוך בעירייה אינו מטפל כלל ובקבלה ובמתן אישורים להפעלת קייטנות.

שמירה על ביטחון בקייטנות

1. בהוראות הקבע של משרד החינוך נכלל נוהל בדבר שמירה על הביטחון בקייטנות (להלן – נוהל ביטחון). בנוהל קבע בקבע בין היתר: "קייטנת יום המתקיימת בתוך מוסד חינוכי, בסניף תנועת נוער, במבנה ציבורי או פרטי מכל סוג, בתוך תחום הישוב, סמוך לאיזור מגורים, או למתקנים ציבוריים פעילים, סידורי הביטחון יהיו דומים לאלה המקובלים, או המחייבים לפי ההוראות של משרד החינוך לגבי מוסדות חינוך מהלך שנת לימודים". בהוראות האמורות נקבע כי בחצר מוסד חינוכי תתוקן גדר עשויה סורגים אנכיים, או רשת מתכת, שבסיסה עשוי בטון, במבנה ובגובה שנקבעו בהוראות וכן שער שניתן לנעול. כניסה למתחם הקייטנה תתאפשר משער אחד בלבד, ושאר השערים יהיו נעולים בכל שעות פעילותה.

להלן הממצאים שנתגלו :

הקייטנה	גדר	שער	ביצוע הנחיות	פתח מילוט
נופש פעיל וגיל מכינה לישיבות בני עקיבא	+	+	+	+
קייטנת החלומות בן גוריון	+	+	+	+
בשבילי רק ישראלי מורשת בגין	+	+	+	+

	+	+	דלת	מבנה סגור	כל העולם במה בית העם
	+	+	+	+	קייטנת המשך גני ילדים

2. מפעילי הקייטנות חייבים להציג לפני רשות הרישוי אישור מהקב"ט בדבר קיום תנאי הביטחון בקייטנה.
3. בנוהל הביטחון נקבע כי, בכל קייטנה ימונה אחראי לביטחון. בקייטנה שמשתתפים בה פחות מ- 100 חניכים, גם מנהל הקייטנה רשאי לשמש בתפקיד זה. בקייטנות שמספר החניכים גדול יותר ימונה לתפקיד זה שאינו מרכז הקייטנה. תפקידו יהיה עוזר ביטחון (להלן – עב"ט).
4. בנוהל ביטחון נקבע כי קייטנה שמספר חניכיה 300 – 750 והיא פועלת בשטח מיושב, תאובטח ע"י שני מאבטחים חמושים.

מאבטחים חמושים	מינוי עב"ט	מספר חניכים	הקייטנה
2	+	500	נופש פעיל וגיל מכינה לישיבות בני עקיבא

1	+	200	קייטנת החלומות בן גוריון
2	+	450	בשבילי רק ישראלי מורשת בגין
אין צורך	אין צורך	45	כל העולם במה בית העם
אין צורך	אין צורך	555 בחלוקה לגנים	קייטנת המשך – גני ילדים

מניעת מפגעי בטיחות בקייטנות

מפעיליהן של כל הקייטנות – הן החייבות ברישיון עסק מכוח תקנות רישוי ופיקוח והן "קייטנות המשך" החייבות בהפעלה מכוח הוראות הקבע של משרד החינוך, מחוייבות לעשות בדיקות לגילוי ליקויי בטיחות בתחום הקייטנה, קודם להפעלתה. הבדיקות נועדו לגלות מפגעי בטיחות כדי לסלקם ולמנוע סיכוני בטיחות בעת הפעלת הקייטנה.

מפעיל הקייטנה נדרש כאמור להמציא לרשות המקומית טופס המאשר שנעשתה בקייטנה ביקורת בטיחות, בחתימת יועץ בטיחות מוסמך. הטופס משמש לבדיקת ציוד כיבוי אש, בטיחות מבנים וחצרות בקייטנה, מערכות החשמל והאנרגיה, מתקני משחק ספורט, וכן ציוד עזרה ראשונה. בטופס האמור, מפעיל הקייטנה נדרש לבצע עוד בדיקת בטיחות לפני הפעלת

הקייטנה. עליו להזמין יועץ בטיחות מוסמך שיוודא כי הליקויים שנמצאו בבדיקה הראשונה תוקנו. ממצאי הבדיקות יומצאו לעירייה .

הקייטנה	אישור יועץ בטיחות	אישור עת תיקון ליקויים	ציוד עזרה ראשונה	אחסון חומרי ניקיון
נופש פעיל וגיל מכינה לשיבות בני עקיבא	אין צורך	אין צורך	+	+
קייטנת החלומות בן גוריון	אין צורך	אין צורך	+	+
בשבילי רק ישראלי מורשת בגין	אין צורך	אין צורך	+	+
כל העולם במה בית העם	אין צורך	אין צורך	+	+
קייטנת המשך – גני ילדים	אין צורך	אין צורך	+	+

מניעת מפגעי בטיחות בעת רחצה בבריכה

בהוראות הקבע של משרד החינוך נכלים נהלים שעניינם "הבטחת הבטיחות בפעילות מים" (להלן – נוהל בטיחות בפעילות מים), החלים גם על הקייטנות. מטרת הנוהל להבטיח את בטיחות המשתמשים בבריכות שחיה ולמנוע סיכונים הכרוכים בסוג זה של פעילות, כגון טביעה או נזק לבריאות עקב שחיה במים לא מטופלים.

1. בנוהל בטיחות בפעילות מים נקבע "פעילות מים מיועדת לילדים היודעים לשחות, ועל כן לפני יציאתם לפעילות מים על ההורים לאשר בכתב את הסכמתם להשתתפות ילדיהם בפעילות המתוכננת ולאשר את ידיעתם לשחות"; "תלמיד שאינו מצוייד באישור הורים בכתב לא יוכל להשתתף בפעילות".

2. בנוהל בטיחות בפעילות מים נקבע כי חניכים מכיתות א – ד מורשים לרחוץ בבריכה בתחום המסומן: "מים רדודים" ואילו "חניכים בגיל גן יהיו רשאים לרחוץ אך ורק בבריכה המיועדת לפעוטות. לכל 10 חניכים בגיל גן יהיו שני מלווים מבוגרים בתוך המים".
3. תיק עזרה ראשונה – "מנהל הקייטנה ידאג לכך שתיק עזרה ראשונה יהיה בידי אחד המדריכים המלווים את ילדי הקייטנה למקום הרחצה"
4. בנוהל בטיחות בפעילות מים נקבע כי לא תתקיים בבריכה פעילות רחצה או שחיה, אלא אם מנהל המוסד החינוכי (מנהל הקייטנה) וידא כי התקיימו הדרישות הכלליות המפורטות בסעיף, ובינהן הדרישות הללו: " ברשות הבעלות על הבריכה יש אישור תקף לשכת הבריאות המחוזית המאשר כי המים בבריכה מסוננים ומחוטאים על פי הנדרש בתקן וכי מתקני הספורט תקינים. שהבריכה נמצאת בפיקוח משרד הבריאות ולשכת הבריאות המחוזית, ברשותם של בעלי הבריכה מצוי אישור תקן בטיחות ורישוי עסק בתוקף, מי הבריכה עומדים בתקנים של משרד הפנים והמשרד להגנת הסביבה".
5. בתוספת הרביעית לתקנות הסדרת מקומות הרחצה (בטיחות בבריכות שחיה) (התשס"ד 2004 (להרץ – תקנות בטיחות בבריכות שחיה), נקבע תקן מצילים ומגישי עזרה ראשונה באתר בריכת השחיה. לפי התקן, כל בריכה ששטח פני המים שלה גדול מ – 750 מ' ורוחצים בה יותר מ – 30 מתרחצים באותו זמן, והיא אינה בריכת פעוטות – יוקצו לה שני מצילים ומגישי עזרה ראשונה אחד, או שלושה מצילים שאחד מהם מגיש עזרה ראשונה, בניגוד לנדרש בתקנות בטיחות בבריכות שחיה.

מפגעי תברואה ושמירה על בריאות החניכים

1. בנוהל בטיחות ותברואה, שנכלל כאמור בהוראות הקבע של משרד החינוך, נקבע כי בקייטנה יוקצה "לכל 50 חניכים, או חלק מהם, לפחות תא שירותים אחד", "סמוך לשירותים יותקנו ברזי מים זורמים לשטיפת ידיים. וליד הברזים ימצא תמיד סבון. בקייטנה תמיד ימצא מלאי חומרי ניקוי לשימוש שבוע ימים".

התאמת מספר תאי שירותים למספר החניכים בקייטנה ותחזוקה נאותה של מתקני השירותים בקייטנות, נועדו להבטיח את בריאות השוהים בקייטנה ולמנוע מפגעי תברואה.

2. בנוהל בטיחות ותברואה נקבע כי, מנהל הקייטנה נושא באחריות לבריאותם של המשתתפים, וכי עליו לפרסם ע"ג לוח המודעות בקייטנה, ובכל דרך שיראה לנכון, רשימת מספרי טלפון חיוניים: מרפאה קרובה, קופ"ח, בית חולים, מד"א, משטרה, לשכת בריאות והחינוך בעירייה.

3. מפעילי הקייטנות נדרשים לקבל מידע בדבר מגבלות רפואיות ש החניכים כבכדי למנוע פגיעה בבריאותם. לשם כך נקבע נוהל בטיחות ותברואה כי "על כל חניך להצטייד בטופס הצהרה על מצב בריאותו של החניך החתום ע"י הורין, הטופס יימסר למנהל הקייטנה .. קבלת ילד עם בעיות רפואיות למסגרת הקייטנה תיעשה באישור מנהל הקייטנה".

תעודות יושר	טופס מספר חניכים מרבי	טופס הצהרת בריאות	לוח מודעות	שירותים	הקייטנה
+	-	לא נבדק	-	סביר	נופש פעיל וגיל מכינה לישיבות בני עקיבא
אן צורך	-	+	-	מתחת לסביר	קייטנת החלומות בן גוריון
+	-	+ אין חתימת	-	סביר	בשבילי רק ישראלי

		הורים ע"ג הטופס			מורשת בגין
אין צורך	-	לא נבדק	-	מצויין	כל העולם במה בית העם
		לא נבדק		לא נבדק	קייטנת המשך – גני ילדים

מספר החניכים המשתתפים בקייטנות

באישור הפעלה שמשרד החינוך נותן לקייטנה נקבע המספר המרבי של חניכים שיכולים להשתתף באותה קייטנה. הגבלת החניכים נועדה לאפשר לעובדי הקייטנות לשמור כראוי על הבטיחות ועל הביטחון בקייטנות .

קליטת עובדים

החוק למניעת העסקת עברייני מין במוסדות מסויימים , התשס"א 2001 , נקבע כי על כל מועמד לעבודה במוסד חינוכי ובכלל זה קייטנה , להמציא אישור ממשטרת ישראל , שאין מניעה להעסיקו בקייטנה. הנחיות דומות נכללו בהוראות הקבע של משרד החינוך.

להלן הממצאים:

1. בחופשת הקיץ 2008 פעלו 4 קייטנות + 24 קייטנות המשך בפיקוח הרשות בהשתתפות כ – 1800 חניכים.

2. מפעילי הקייטנה אינם מפקידים ערבות כנגד נזקים ו/או חבלות כנגד ממתקנים שהם בבעלות העירייה וניתנים לשימוש המפעילים.
3. מפעילי הקייטנות אינם משלמים תקורה לעירייה בעבור השימוש במתקנים.
4. העירייה ממונה על אישור הפעלת הקייטנות ופיקוח על פעילותן.
5. המחלקה המטפלת בנושא – המדור לרישוי עסקים.
6. ב- 10.6.08 התקיימה השתלמות של משרד החינוך למפעילי קייטנות. ההשתתפות בהשתלמות היא חובה ולא ניתן להפעיל קייטנה ללא אישור השתתפות חתום ומאושר ע"י משרד החינוך. נמצא כי נציגים מהקייטנה נכחו בהשתלמות וקיבלו תעודה על כך.
7. כל קייטנה הפועלת בתחום הרשות חייבת רשיון עסק על פי החוק – הקייטנות שפעלו בתחום הרשות קיבלו רשיון כדת וכדין ממחלקת רישוי עסקים.
8. מפעילי הקייטנות חייבים להמציא דוח בדיקות בטיחות לעירייה לפני הפעילות, על מנת לוודא כי אין מפגעי בטיחות למעט קייטנות שפעלו במסגרת מוסד חינוכי.
9. ליקויי שמירה על ביטחון החניכים – לא נמצאו
- 10.** בבדיקה של המבקר נמצא כי העירייה עמדה על מילוי הדרישות האמורות, ומפעיליהן של הקייטנות שפעלו בתחום הישוב ביצעו בדיקות בטיחות. **מפעילי הקייטנות החייבות ברשיון עסק לא היו צריכים להמציא לרשות את אישורי מהנדס הרשות, הקב"ט, שירותי הכבאות וההצלה מאחר והם פעלו בתוך מוסדות חינוך פעילים שקבלו אישורים כדין**
- 11.** **מפעילי הקייטנות הציגו אישור משרד החינוך על השתתפות בהשתלמות כנדרש.**

קייטנה	אישור מהנדס	אישור יועץ בטיחות	קב"ט	כבאות	בריאות	אישור השתלמות
נופש פעיל וגיל מכינה לשיבות בני עקיבא	אין צורך	אין צורך	+	אין צורך	+	+
קייטנת החלומות	אין צורך	אין צורך	+	אין צורך	+	+

						בן גוריון
+	+	אין צורך	+	אין צורך	אין צורך	בשבילי רק ישראלי מורשת בגין
+	+	אין צורך	אין צורך	אין צורך	אין צורך	כל העולם במה בית העם
לא נבדק	+	אין צורך	אין צורך	אין צורך	אין צורך	קייטנת המשך – גני ילדים

סיכום ממצאים והמלצות:

1. הרשות המקומית מתוקף היותה רשות רישוי ובתור מפקחת על הקייטנות, הבטיחה שהקייטנות יפעלו בהתאם לתנאי הבטיחות, הביטחון, ובתנאים תברואתיים נאותים. אי קיום תנאים אלה עלול לסכן את החניכים השוהים בקייטנות ולגרום לפגיעה בהם.
2. העירייה לעמדה על כך שכל מפעילי הקייטנות יפעלו לאבטח את הקייטנות כראוי. קב"ט הישוב וידא כי נערך תרגיל ביומים הראשונים לפעילותה של כל קייטנה
3. יש להקפיד לקבל את אישור מינהל החינוך בעירייה להפעלת קייטנות בכלל וקייטנות המשך.
4. **קייטנת החלומות אשר הופעלה בתוך ביה"ס בן גוריון הופעלה ע"י גורם פרטי ולא נדרש ממנו לעביר תשלומי תקורה לעירייה בעבור שימוש במתקן כולל הוצאות חשמל גבוהות.**

תמיכות עקיפות וניגוד עניינים

בדוח מבקר המדינה על הביקורת בשלטון המקומי, התשנ"ג - 1992, פיצל מבקר המדינה את התמיכות שנותנות הרשויות המקומיות לתמיכות ישירות ולתמיכות עקיפות, כמבואר להלן:

* **תמיכות ישירות** - באמצעות העברת כספים לחשבונות הבנק של הארגונים, באישור ועדת התמיכות.

* **תמיכות עקיפות** - ע"י הענקת הטבות שוות ערך כספי כגון: מתן הנחות, העמדת מתקני ספורט עירוניים לשימוש ארגוני ספורט ללא תשלום, השתתפות בהוצאות וכו'.

תמיכה-

מתן טובת הנאה בין ישירה ובין עקיפה, לרבות מענק, הלוואה, ערבות או סיוע כספי אחר ולמעט קניית שירותים או הקצאת מקרקעין בהתאם לנוהל הקצאת מקרקעין.

תמיכה ישירה –

לרבות תמיכה כספית לפעילות, לבניה ולפיתוח, למימוש ערבויות או למתן הלוואה.

תמיכה עקיפה – לרבות תמיכה מכל סוג שהוא בשווי כסף, מתן ערבות, מימוש ערבות, שימוש במתקני הרשות, השתתפות בעלויות דיוור, פרסומים בתקשורת במימון הרשות, הקצאת כ"א מטעם הרשות או במימונה, מתן זכות לשימוש במבנה או במקרקעין שאינו הרצאה כמשמעותה בנוהל הקצאת מקרקעין.

שנת התמיכה – השנה אליה מתייחסות הבקשות לתמיכה בפעילות במהלכה.

לא תינתן תמיכה, בין ישירה ובין עקיפה אלא לפי "נוהל תמיכות במוסדות ציבור על ידי הרשויות המקומיות" (חוזר מספר 4/2006).

להלן ממצאי המבקר בנוגע למתן תמיכות עקיפות:

1. העברת תשלום עבור שימוש באצטדיון הכדורסל באור יהודה.
2. התקנת רצפת פרקט באצטדיון הכדורסל באור יהודה.
3. שימוש במתקני ספורט של בתי ספר בגבעת שמואל ע"י אגודות ספורט ללא תשלום.
4. שימוש מגרש הספורט ע"י גופים חיצוניים ואי העברת כספי השכרת המגרש למועצה.
5. העברת תשלומים עבור שילוט במגרש הכדורגל לחברת מ.ג.ש (על פי **הסכם לא חוקי** שנחתם עם חברת מ.ג.ש. בתאריך ה- 30.9.02 ושלא חודש מאז למרות שקבוצת הכדורסל אינה מנוהלת יותר ע"י חברת מ.ג.ש.)

המלצות הביקורת :

1. אין לאפשר שימוש במתקני ספורט ללא תשלום לעירייה או למתנ"ס בעבור כל מרכיבי התקורה , קרי : תשלום לאב בית, חשמל, ניקיון ומים.
2. יש לדרוש לאלתר העביר את כל תשלומים בעבור שילוט מגרש הכדורגל ישירות לעירייה.

סניף בני עקיבא – גבעת שמואל

הערה- הביקורת נערכה ע"י סטודנטים ללימודי ביקורת מאוניברסיטת בר אילן בהנחיית דני רייף מנהל אגף הביקורת במשרד הפנים .

תנועת הנוער "בני עקיבא" הוקמה בשנת 1929 בירושלים על-ידי קבוצת צעירים שחשו בצורך בתנועת נוער דתית פעילה. התנועה חרטה על דגלה את הערך "תורה ועבודה" – קיום אורח חיים של תורה ומצוות, יחד עם מימוש פעולות מעשיות, לחיזוק העם והארץ. "בני עקיבא" מזוהה עם תנועת "המפד"ל" ומהווה את תנועת הנוער המרכזית של הציבור הדתי-לאומי בישראל. תנועת "בני עקיבא" מונה היום 365 סניפים בכל רחבי הארץ ומתחנכים בה עשרות-אלפי חניכים, מגיל 10 ועד סיום התיכון.

- בסניף רשומים 800 חניכים.
- צוות הסניף מונה כ-40 מדריכים ורכזת (להלן - קומונרית).
- תקציב הסניף לשנת 2006 הינו 60,000 ₪.

- התקציב הינו חלק מתמיכת המועצה בתנועות הנוער.
- ביקורת פנימית – מבקר מועצת גבעת שמואל מטפל גם בביקורת על הסניף.
- הסניף ממוקם במבנה יחיד בתחום המועצה המקומית.
- הסניף פתוח לפעילות במשך כל השבוע ובעיקר בשבתות, אשר מתקיימת בתוך ומחוץ למבנה.

פרופיל תקציב ואחזקת הסניף

- בדיקת אחזקת הסניף נעשתה במבנה הסניף ("בית יוסי") בגבעת שמואל.
- התקציב השנתי של הסניף עומד על 60K ₪.
- מקורות הכנסה נוספים של הסניף הינם מיסי חבר שנתיים (25 ₪ לחניך).
- ההוצאות הקבועות הינן שוטפות (חשמל, מים, חומרי ניקוי, הסעות וכד' – ראה נספח)
- התקציב מנוהל ע"י המתנ"ס, רכז המחוז והקומונרית.
- מדריכי וחניכי הסניף אחראים על תחזוקת המבנה וניקיון שוטף של המתקן.

מטרות הביקורת והיקפה

- בדיקת תכנון תקציב ופעילות אחזקה בהיבט חוקיות, תקינות וסדירות, יעילות, חיסכון ומועילות.

- בדיקת תרומתה של מועצת גבעת שמואל להשגת יעדי תכנון התקציב ותחזוקת הסניף בהיבטים הנ"ל.
- הביקורת תקיף את התחומים הבאים: תכנון ותפעול תקציב, ביטחון ובטיחות, תחזוקת המבנה, ניקיון ואחזקת ציוד.

הפעולות שבוצעו בסקר המקדים

- פגישות הכנה עם מבקר המועצה, מר דוד שרוני.
- נערכו מס' פגישות עבודה עם מ"מ ראש מועצת גבעת שמואל, מר אברהם גולדברג.
- ראיון עם הקומונרית, רבקה יצחק.
- קבלת ומילוי שאלון על-ידי כל אחד מהמוזכרים הנ"ל (ראה נספח).
- קריאת מסמכים הנוגעים לחקיקה בנושא "תמיכות במוסדות ציבור על-ידי הרשויות המקומיות".
- קריאת דו"חות התקציב 2004 - 2006.
- בדיקת נהלי עבודה וחוקים רלוונטיים.
- סיורים בסניף "בני עקיבא" בגבעת שמואל.

תוצאות הסקר המקדים

מסקנות ותרומה לביקורת	תמצית המידע	מקור המידע
יש להקדיש זמן נוסף לנושא המבוקר במסגרת הביקורת	מידע על אופן העבודה בתחומים המבוקרים	שיחת פתיחה עם מבקר המועצה
יש מקום לבדוק את יעילות התקציב בהתאם לצרכי הסניף	מידע על תקציב הסניף ונהלי עבודה ופיקוח מטעם המועצה	פגישות עבודה עם מ"מ ראש המועצה
הכרת הגוף המבוקר ונושאי הביקורת	מידע על אופי הפעילות בסניף ואיתור צרכים	פגישה עם הקומונרית
הכרת הגוף המבוקר ונושאי הביקורת (ראו נספח)	מידע על ליקויים בתחום תחזוקת הסניף, ביטחון ובטיחות	סיור במבנה הסניף

נושאים לבדיקה ומתודולוגיה

מתודולוגיה	נושאים לבדיקה השערת הביקורת	
יש לבדוק נהלים, תוכנית עבודה ונהלי פיקוח ובקרה	ישנם נהלים בתחום תחזוקה, ביטחון ובטיחות שאינם מקוימים	תקינות וסדירות כללית
יש לבדוק ניצול התקציב בשנים 2004 - 2006	ניצול לא יעיל של התקציב	יעילות ניצול התקציב
יש לוודא שצוות ההדרכה מכיר ושולט	חריגות בנושא שמירה על הנהלים	שמירת כללי הביטחון והבטיחות במבנה

בנהלי הביטחון והבטיחות		
בחינת נושא גיוס אב- בית, הכשרתו ותפקודו	עבודות הניקיון והתחזוקה מבוצעות בתדירות נמוכה ובצורה לא מקצועית	בדיקת תדירות עבודות הניקיון ותחזוקת המבנה

לוח זמנים לביצוע הביקורת

- ביצוע בשטח: דצמבר 2006 – אפריל 2007
- הגשת ממצאים וקבלת התייחסויות: מאי 2007
- הגשת דו"ח ביקורת מסכם: יוני 2007

הליך הביקורת

הפעולות שבוצעו בסקר המקדים

- פגישות הכנה עם מבקר המועצה, מר דוד שרוני.
- נערכו מס' פגישות עבודה עם מ"מ ראש מועצת גבעת שמואל, מר אברהם גולדברג.
- ראיון עם הקומונרית, רבקה יצחק.
- קבלת ומילוי שאלון על-ידי כל אחד מהמוזכרים הנ"ל.
- קריאת מסמכים הנוגעים לחקיקה בנושא "תמיכות במוסדות ציבור על-ידי הרשויות המקומיות".
- סקירת תקציב 2006-2007.
- בדיקת נהלי עבודה וחוקים רלוונטיים.
- סיורים בסניף "בני עקיבא" בגבעת שמואל.

ממצאים עיקריים

<u>נושאים לבדיקה</u>	<u>מתודולוגיה</u>	<u>ממצאים</u>
תקינות וסדירות כללית	בדיקת קיום נהלים, תוכנית עבודה ונהלי פיקוח ובקרה	ניכר כי אין תוכנית עבודה ונהלים מסודרים לצורכי פיקוח ובקרה מטעם המועצה ו/או מטעם הנהלת התנועה
יעילות ניצול התקציב	בדיקת ניצול התקציב לשנת 2006	בשנת '06 – חריגה 15K ש"ל, לכן, שנת '07 מתחילה עם תקציב של 45K ש"ל
שמירת כללי הביטחון והבטיחות במבנה	ווידוא כי צוות ההדרכה מכיר ושולט בנהלי הביטחון והבטיחות	צוות ההדרכה אינו בקיא בנהלי הבטיחות הנדרשים בעבודה עם ילדים.
בדיקת תדירות עבודות הניקיון ותחזוקת המבנה	בחירת נושא גיוס אב-הכשרתו ותפקודו	כיום אין אב-בית.

סיכום והמלצות

בטיחות וביטחון

- אנו מתרשמים כי הסניף פרוץ ואיננו מאובטח כראוי למבנה בו שוהים ילדים ונוער ואשר מתקיימת בו פעילות חינוכית-חברתית. על כן, מן הראוי להתקין סורגים בחלונות ומנעולים לדלתות בכדי להקשות על כניסה למבנה ע"י גורמים בלתי מורשים.
- באחריות קב"ט המועצה להעביר אחת לשנה קורס בעזרה ראשונה וכיבוי אש לסגל הסניף.

- אחת לשלושה חודשים עד חצי שנה תתקיים ביקורת של אחראי בטיחות וביטחון מטעם המועצה, על מנת לבחון האם המתקן עומד בתנאים שהוגדרו בחוזר מנכ"ל.

תחזוקת מבנה

- מבנה הסניף שייך למועצת גבעת שמואל, ונמצא תחת אחריותו המלאה מבחינה תברואתית.
- מצאנו כי יש צורך בהעסקתו של אב-בית בסניף, וכי יש צורך לערוך ביקורת תברואה אחת לשבוע בתחום הניקיון ומצבו הכללי של הסניף.
- יש צורך בנוכחות אדם בוגר בכל עת בה מתקיימת פעילות בסניף.

תקינות וסדירות כללית

בנושא אחריות ומעורבות המועצה:

ראש רשות נושא באחריות ישירה לגבי מתקנים ומבנים השייכים למועצה, ולפעילויות המתקיימות בהם.

אחריות זו כוללת תחומים כגון: תברואה, בטיחות, ביטחון וכיו"ב. על כן, ראש רשות אינו יכול לגלגל את אחריותו ולהתעלם מהנעשה בתחום רשותו. אנו מתרשמים כי מועצת גבעת שמואל אינה מעורבת דיה בנעשה בסניף, הן מבחינת תברואה, בטיחות וביטחון, והן מבחינה חברתית-חינוכית. יש צורך להגביר את הפיקוח ואת הקשר בין מועצת גבעת שמואל למתנ"ס, כגוף האחראי מטעמה לפעילות הנוער, ובין המתנ"ס לסניף בני עקיבא.

ניהול תקציב

- במועצת גבעת שמואל לא קיימת ועדת תמיכות, האמורה לדון בחלוקת התקציב למוסדות שונים ברשות המקומית.
- אנו סבורים כי יש מקום לגבש מסגרת תקציב לסניף בני עקיבא תחת ועדת תמיכות, זאת עפ"י חוזר המנהל הכללי (לשנת 2006, ראה נספח), כיוון שנושא החינוך הינו מעבר לשיקולים פוליטיים

- ולמדיניות משתנה של ראשי רשויות נבחרים, ואינו צריך להיות תלוי בהסכמים קואליציוניים כאלו או אחרים, כפי שקורה היום.
- לדעתנו, תקציב הסניף לשנת 2006 שימש בעיקר להסעות, אירועים ורכישת ציוד לפעילותו השוטפת (והמוצדקת) של הסניף. כפי שראינו, הייתה חריגה מן התקציב, עניין אשר מעיד לטעמנו על הקצאת משאבים בלתי מספקת מצד המועצה.

בס"ד

א' תמוז תשס"ז

17 יוני 2007

לכב' מר דוד שרוני – מבקר המועצה

הנדון: תגובתי לדו"ח הביקורת בנושא תקציב ואחזקת מבנה סניף בני עקיבא

קיבלתי את מכתבך בצירוף דו"ח ביקורת של שלושה סטודנטים, שערכו אותו. לפני שאתייחס עניינית, אציין שמדובר בשלושה סטודנטים, אשר עמלו על עבודתם, אך איני יודע אם בקיאים הם ברזי המנהל, שהרי אינם מבקרים במקצועם.

יחד עם זאת, אוסיף ואומר, שניסיתי לסייע ככל יכולתי, ואני שמח על הערותיהם ועל עבודתם היסודית, אם כי, אחזור ואציין מבלי לפגוע חלילה בכבודם, הם עדיין אינם אנשי מקצוע מוסמכים. להלן הערותיי לגבי המלצותיהם –

בטיחות ובטחון – טענתם כי הסניף פרוץ, לטעמי, אינה נכונה, ודרישתם להצבת סורגים, להערכתני ישנם מרכיבים שלא נלקחו בחשבון- כמו חלילה פריצת אש ומצב של הילכדות חניכים בתוך הסניף –יש להעביר הנושא לקב"ט שיחווה דעתו.

קורס עזרה ראשונה – איני יודע מהי הכשרתם במסגרת תנועת בני עקיבא- אך המלצתי כי תפנה לקב"ט המועצה ותעדכן אותו בנושא.

ביקורת תקופתית אבטחה ובטיחות – המלצתי כי תידע את הקב"ט.

אוסף ואומר כי אני באופן אישי מצוי בקשר עם משטרת מסובין ועם השוטר הקהילתי ואנו משתדלים לבצע שמירה על המקום בזמן

הפעילות , מפני גורמים מפריעים, ולאחרונה יש שיפור ניכר בנושא, עקב פעילות יזומה מצידנו.

נוכחות אדם בוגר – כיום מתפקדים שני רכזים, האחד גבר - קומונר בן 23 , וזאת לאחר הפעלת לחץ מצדי על תנועת בני עקיבא !
 דרישה לאב בית – כולנו חונכנו בבני עקיבא, ותמיד הילדים הם שתפעלו את הסניף , ובפרט בנושא הניקיון. אין אנו רוצים להפוך זאת למעין מתנ"ס מספר 2 , כי כל היופי וההדר בפעילות של ילדים ונוער, הינה בהפעלת המקום על ידם. תקינות וסדירות כללית – אני חולק נחרצות על קביעתם כי המועצה אינה מעורבת בנעשה בסניף מבחינת תברואה – בטחון – בטיחות, ואתה בעצמך יודע, כמה אתה ואני דנים בנושא, ללא קשר אליהם. כמו כן, הערתם בנושא מעורבות חברתית-חינוכית, אני אישית מעורב רבות בנושא, אך אל לנו לשכוח כי מדובר בתנועת נוער בעלת ערכים משל עצמה, ואל לנו כמועצה להתערב יתר על המידה. אני נפגש עם הקומונרים לפחות אחת לשבוע, ודן עימם בעניינים שונים.
 איני יודע באם ישנם עוד סגני ראשי ערים או מ"מ אשר מעורבים כמוני בנושא.

ניהול תקציב – **טעו טעות מרה** כותבי הדו"ח, אשר ציינו כי צריכה להיות ועדת תמיכות במועצה המקומית, מבדיקה שערכתי – אין חובת קיום של ועדת תמיכות. כפי הידוע מתנ"ס (וגם מועצה דתית) אשר נתמכים מפורשות בתקציב המועצה , רשאים לקבל תמיכה ללא ועדת תמיכות. כפועל יוצא מכך, תנועות הנוער השונות המופיעות בתקציב במסגרת חוגי נוער, יכולות לקבל תמיכה תחת סעיף זה.
 הדבר נבדק על ידי עם גורמים במשרד הפנים והם אכן אישרו את דבריי. לכן קביעתם והתייחסותם לנושא ועדת תמיכות, לצערי, פשוט אינה נכונה ! נכונה קביעתם כי התקציב נקבע גם לאור שיקולים פוליטיים, אולם , לצערינו, כך הינו המצב במדינה במרבית הנושאים.
 הסכום שנקבע 60000 ש' לשנה, היה שערור של ההוצאות. תמיד ניתן לחרוג , ולטעון לכאורה, על חוסר, אך לא כך הוא. לאור ראייתנו את התגברות הצרכים, העלינו את התקציב בשנת 2007 לכדי 100000 ש' לשנה !!

לסיכום דברי, אחזור ואומר שאני מעריך את עבודת של הסטודנטים, ורק אזכיר לסיום הערותיי, כי עד לפני כשלוש שנים , לפני היכנסי לתפקידי, בני עקיבא פעל מתוך קראוון מוזנח, וללא כל סיוע שוטף של המועצה.
 במסגרת כניסתי לתפקידי הנוכחי, נטלתי על עצמי את תיקון העיוותים, וב"ה לבני עקיבא גבעת שמואל, יש סניף מפואר, ותקציב מכובד (לטעמי אחד מהתקציבים הגבוהים בארץ).
 לצערי, לא ראיתי התייחסות של הביקורת לאי נוכחות חניכים, או לייתר דיוק לאי הגעה של חניכים רבים לפעילויות השונות, כי הפוטנציאל גדול יותר מהמצב בשטח, ולאחרונה יש אוירה – לפחות כך אני חש ושומע, שחניכים רבים לא מגיעים לסניף וייתכן שיש לפתוח עוד תנועות נוער מתחרות, או לחלופין לבדוק צורך בהקמת סניף נוסף.

אודה לכבודו , באם יעביר עותק ממכתבי למבקרים.

בכבוד רב
אברהם גולדברג
מ"מ ראש המועצה

פרוייקט העתקת/ הטיית קו ביוב לוחמי הגטאות

11.1.08 – צו התחלת עבודה ניתן בתאריך –

ימי לוח לביצוע – 60 יום.

מועד גמר לפי חוזה – 3/2008 .

סגלוביץ בע"מ, עפר , פיתוח , תשתיות - קבלן מבצע מטעם החברה למשק
וכלכלה .

מנהל עבודה באתר – ירדני ניסן.

חברת מלין מהנדסים ויועצים – מתכנתת ביוב וניקוז.

מהנדסים יועצים הנדסה אזרחית ומדידות – פיתוח.

כחלית ניהול פרוייקטים - תאום

שחם מערכות מילניום – פיקוח באתר.

מחלקת ההנדסה – ליווי פרוייקט.

בתאריך ה- 14.10.07 אישרה העירייה לחברה למשק וכלכלה את ההתקשרות
עם הקבלן סגלוביץ עבודות עפר ופיתוח בע"מ לביצוע פרוייקט הטיית קו הביוב
– רח' לוחמי הגטאות ויהודה הלוי בעלות של 787.600 כולל מע"מ

בתאריך ה- 24.1.08 הגיש הקבלן המבצע לעיריית גבעת שמואל לוחות זמנים לביצוע עבודות ביוב ברחוב לוחמי הגטאות יהודה הלוי.

א. רח' יהודה הלוי – 10 ימי עבודה

ב. רח' לוחמי הגטאות – 15 ימי עבודה

ג. רח' הנשיא – 7 ימי עבודה.

העבודות להטיית קו הביוב החלו באיחור של שבוע. כבר בתאריך ה- 17.3.08 מתלונן המפקח בפני הקבלן המבצע כי העבודות מבוצעות ללא ציוד מתאים להנחת קו צנרת בעומק של 4 מ'. אין להמשיך בעבודה ללא באגר וציוד הגנה לעובדים בעומק. כמו כן כותב המפקח כי לוח הזמנים שהוגש ע"י הקבלן המבצע חורג בכחודש וחצי מתקופת הביצוע הנקובה בצו התחלת העבודה".

זאת ועוד, במכתבים מתאריכים ה- 21.2.08 וה- 3.3.08, מתריע המפקח מטעם חברת שחם, כי טרם קיבל מהקבלן המבצע לוחות זמנים וטרם קיבל אישור משרד העבודה לממונה בטיחות באתר וללא אישור זה אין להתחיל בעבודות באתר.

הערת הביקורת – מחלקת ההנדסה הייתה צריכה לפעול מיידית כבר לאחר קבלת המכתב מתריך ה- 17.3.08 ולתבוע בתוקף מהחברה למשק וכלכלה להחליף קבלן מבצע. אם היו פועלים כך, הייתה נמנעת כל שרשרת הנזקים שיפורטו בהמשך.

בתאריך ה- 19.3.08 יצא מכתב לקבלן המבצע מאת החברה למשק וכלכלה ובו הודעה על כי למעשה השטח נמסר לקבלן המבצע בתאריך ה- 13.1.08 וכי תקופת הבצוע היא 60 יום.

הערת הביקורת – כבר באותו יום היו צריכה מח' ההנדסה לכנס לישיבה, יחד עם החברה המפקחת ומתכננת. ולהודיע לחברה למשק וכלכלה כי על סמך הנתונים קיימת סבירות גבוהה שהקבלן לא יעמוד בלוחות הזמנים שהוקצבו לו ובהמשך לתבוע מהחברה למשק וכלכלה לפעול בהתאם לחוזה.

בתאריך ה- 20.3.08 כותב ויטלי המפקח מטעם חברת שחם לקבלן המבצע כי "בהמשך להודעת מר אדוארד ממחלקת ההנדסה, קיימת בעיה בטיחותית חמורה במכסה ביוב בכביש יהודה הלוי".

הערת הביקורת – כיצד יתכן שמרבית ההערות על אופן ביצוע העבודה מגיעות מעובדי הרשות, או מחברות פיקוח חיצוניות. וכאן בעצם תוהה המבקר - האם המפקח מטעם חברת שחם ביצע את עבודת הפיקוח בשטח כמתחייב מהחזקה.

בתאריך ה- 27.3.08 מתריע המפקח מטעם חברת שחם (בהמשך למכתב מחברת כחלית ניהול פרוייקטים מתאריך ה- 27.3.08), בפני הקבלן המבצע כי "יש לטפל במיידית במפגעי בטיחות: לסגור תא ביקורת פתוח, להחזיר בסוף היום גידור היקפי, למלא תעלה פתוחה". בנוסף, הקבלן לא עמד בהתחייבותו להציב השגחה צמודה של חברת אבטחה (24 שעות ביממה) עד למילוי התעלה.

בתאריך ה- 30.4.08, בהמשך למכתבי ביקורת בטיחות של נציג חברת כחלית ניהול פרוייקטים ושל חברת מ.א. מהנדסים יועצים, קובל המפקח מטעם חברת שחם בפני הקבלן המבצע כי "המצב באתר העבודה אינו בטיחותי ומהווה מפגע בטיחותי חמור". המפקח פירט את המפגעים (בין היתר התקנת מחסומים תקינים כולל פנסים מהבהבים וגידור השטח) וקבע כי, "אין לבצע המשך עבודות עד להשלמת סדרי בטיחות ובדיקתם ע"י המפקח ונציג מתאם הפרוייקט"

הערת הביקורת – לשם מה העירייה משלמת בעבור פיקוח, ומדוע המפקח לא עושה את עבודתו חזקוק למכתבי התראה מחברות חיצוניות?

בתאריך ה- 12.5.08 מודיע המפקח מחברת שחם לקבלן המבצע כי "תא המגן אינו מתאים לעומק התעלה וכי על הקבלן המבצע לספק לשטח תא מגן בעומק מתאים.

בתאריך ה- 14.5.08 כותב ויטלי המפקח מחברת שחם לחיים מחברת מלין כי עקב מציאת 2 קווי ביוב מבטון ישנים , הוא מציע לבטלם ולחבר לשוחה 3 המוצעת .
ההצעה הינה תוספת תקציב שלא נכללה במכרז המקורי.

בתאריך ה- 18.5.08 כותב יעקב חיים מחברת מלין לאחראי על המים והביוב בעירייה כי במענה לפנייתך :
א. עפ"י דרישות המכרז ניתן לבצע את התאים גם ביציקה באתר וגם כתאים טרומיים.
ב. במקרה של יציקה באתר , הרצפה צריכה להיות מבטון מזויין בעובי 15 ס"מ
ג. כמו כן, במידה שמבוצעים רצפה וקירות בנפרד על הרצפה לבלוט כ- 10 ס"מ מחוץ להיקף הקירות.

הערת הביקורת – מבדיקת מכון התקנים נמצא כי היציקה לא בוצעה על פי דרישות התקן.

בתאריך ה- 22.5.08 התקבל במחלקת ההנדסה מכתב מאת הקבלן המבצע ובו הוא מפרט את הסיבות לעיכוב הצפוי בעבודה:
א. קווי ביוב ישנים התפרקו (שלא בשל פגיעה) – כך קובע הקבלן.
ב. קווי חשמל בלתי מסומנים.
ג. מבקש להכין תוכניות לביצוע תיקונים/ החלפת קווים ישנים ולהביא בחשבון את העלויות הנוספות אשר כרוכות בכך.

בתאריך ה- 26.5.08 כותב יעקב חיים מחברת מלין למח' ההנדסה כי קו הביוב הישן בקטע שבין לוחמי הגטאות לנשיא מגלה סימני התמוטטות עקב החפירות המבוצעות עבור הקו החדש.
 קו הביוב שהונח לפני כ- 40 שנה עשוי מצינורות בטון. עקב כך "אנו מקבלים את הצעתכם לבטל קו קיים בקטעים אלה ולתפוס את הביוב הקיים מהמגרשים אל קו הביוב החדש. יש להקפיד שתאים חדשים שאינם מותקנים על קו קיים יהיו עם תחתית טרומית."

בתאריך ה- 28.5.08 נשלח מכתב מהחברה המפקחת לקבלן המבצע ובו נטען **כי התאריך האחרון למסירת העבודה , היה אמור להיות למחרת המכתב ב- 29.5.08 , ועל פי המצב בשטח לא נראה שניתן לפתוח את הצומת לתנועה .**

על מנת לפתוח את הצומת לתנועה , הקבלן חייב היה להשלים :

- א. חיבור קו ביוב המוצע לקו ביוב קיים , כולל התקנת שוחה מוצעת על קו קיים.
- ב. ביצוע מבנה מצעים לכביש בתוואי התעלה.
- ג. ביצוע שוחה על קו קיים 8 צול .
- ד. השלמת המדרכה דרום מערבית לצומת.
- ה. פינוי עודפי חפירה ושאריות חומרי בניין.
- ו. הצבת תמרורים להסדרי תנועה .

במקביל על הקבלן להשלים את העבודות הנוספות בהטיין קווי הביוב הקיימים .

על מנת להשלים את העבודה נדרש הקבלן לתגבר כוח עבודה בשטח כולל כלים.

אין לחרוג ממועד סיום עבודות הביוב ופתיחת הצומת מעבר לתאריך ה- 29.5.08.

באותו יום נשלח מכתב מאת מנכ"ל העירייה לחברה למשק וכלכלה, ובו קובל מנכ"ל העירייה בפני מנהל תחום פיתוח תשתיות על אי עמידה בלוחות זמנים של הקבלן שנבחר ע"י החברה למשק וכלכלה. המנכ"ל דיווח כי הקבלן פגע בצינור ביוב ישן וכתוצאה מכך הייתה הצפת ביוב. הקבלן מתעלם וסירב לחזור ולתקן את הנזק. "זהו מפגע בריאותי ממדרגה ראשונה ואנו רואים בכך יחד עם הקבלן אחראים אחריות אישית לכך. לקחנו קבלן אחר לתיקון מייד".

בתאריך ה- 29.5.08 שוטחת מהנדסת העירייה את טענותיה במכתב למנכ"ל החברה המפקחת על הפרוייקט, שחם מערכות מילניום, כי "הפרוייקט הגיע למצב זה, עקב חוסר שליטה של הפיקוח על הקבלן המבצע"

בתאריך ה- 1.6.08 כותב יעקב חיים ממלין מהנדסים ויועצים בתשובה למכתבו של יצחק עזרא על כי שוחה מס' 2 שבתוכנית ללא רצפה יצוקה מהמפעל, כי לא ידוע להם על ביצוע ואין גם אישור לאופן הביצוע, בנוסף בין החוליות צריך להיות אטם מסוג איטופלסט.

באותו תאריך יצא מכתב של המפקח ויטלי מחברת שחם מערכות מילניום כי בהמשך לגילוי סטייה במפלס קו הצינור בשוחה האחרונה, בוצעה מדידה של כל הקו ע"י מודד על מנת להעריך את המצב הנתון.

עפ"י הנתונים, ניתן להתחבר אל הצינור הקיים ברחוב הנשיא בשוחה הקיימת (שוחת מעבר) במרחק של כ- 15 מ' ממקום החיבור המתוכנן ולא להתקין שוחה חדשה כפי המתוכנן.
חברת מלין לא קיבלה את ההמלצה של חברת שחם ובכל זאת דרשה את התא הנוסף.

בתאריך ה- 2.6.08 בוצע צילום בין שוחות 193/3 ל- 193/2 , נמצא כי :

1. לאחר 9 מ' נתגלה חיבור פתוח.
2. לא עבר גומי (נטען שניתן לתקן ע"י שרוול פנימי ללא חפירה).
3. לאחר 21 מ' חיבור נוסף פתוח בדופן ימין.
4. ישנה סטייה צרית קלה שמאלה בחיבור זה.

לבקשת יצחק עזרא מנהל מח' המים והביוב הוציא יעקב חיים מפקח מאת חברת מלין מכתב תשובה ובו הוא מבהיר **כי , תאי הביוב צריכים להיות בבטון מזויין ב - 30 .**

בתאריך ה- 4.6.08 הוציא יעקב חיים מחברת מלין הנחיות עקב התקנת שני תאים ללא אטמי איטופלסט בין החוליות ולפיכך אינם אטומים. לתיקון הנ"ל (במידה ולא מתאפשר לפרק תאים ולהרכיבם מחדש עם האטמים הנדרשים), מילוי חריץ בחומר אטימה ביטומני . ביצוע בדיקת אטימה ע"י מילוי התא במים , המתנה עד לגמר הספיגות בתאים , השלמת מילוי מים והמתנה ולוודא שאין עוד ירידה במפלס המים.

בתאריך ה- 5.6.08 נשלח מכתב מאת שחם מערכות מלניום לחב' סנגלוביץ עם הנחיות לתיקון הליקויים:

1. התקנת שרוול פנימי לכל אורך הקו.
2. השלמת איטום בתאים שהורכבו ללא אטם איטופלסט יבוצע ע"י סיטוט חריץ במידות 2X2 ס"מ בחיבור בין חוליות ומילוי חריץ בהזרקת סיקפלסט.
3. עיבוד תחתית התאים יבוצע ע"י בטון רזה שיטויח בטיח צמנט.
4. תבוצע בדיקת אטימות המערכת בהתאם למפרט.
5. עבודות המצעים יושלמו היום והכביש יפתח לתנועה בצורה בטיחותית. יש לדאוג להרטבת המצע כדי להמנע מאבק עד לביצוע האספלט.

בתאריך ה- 5.6.08 הוציאה מהנדסת העירייה ליוסי סנגלוביץ דרישה לביצוע שרוול פנימי, על סמך חוות דעת של המתכנן יעקב חיים ממשרד מל"ן.

בתאריך ה- 10.6.08 הועברה הודעת ריג'קטים משחם מערכות מידע לחב' סגלוביץ ומה מפורטים הכשלים הבאים:

1. תחתית התאים יטויחו בטיח צמנט, חול מעורבב עם מלט לא מקובל.
2. טרם התקבלו בדיקות של שכבה עליונה של מצע בכביש.
1. לא בוצע השלמת איטום התאים שהורכבו ללא אטם איטופלאסט יבוצע ללא סיטוט חריץ.

בתאריך ה- 12.6.08 כותב סנגלוביץ כי הוא מתחייב לבצע תיקון בקו מאחר והחיבור בין הצינורות אינו מלא. ומתחייב לאחריות של 10 שנים לתיקון + ציק בטחון כערבות לאחריות.

בתאריך ה- 25.6.08 הועברה הודעת ריג'קטים משחם מערכות מידע לחב' סגלוביץ ומה מפורטים הכשלים הבאים:

2. לא בוצע עיבוד תחתית התאים ע"י בטון רזה ע"פ הנחיות המפרט. פני הבטון הרזה אמורים להיות מטוייחים בטיח צמנט, **בפועל בוצע עיבוד תאים מחול מעורבב עם מלט זה אינו מקובל.**
3. יש לבצע בדיקת אטימות המערכת בהתאם למפרט.
4. לא התקבלו בדיקות של שכבה עליונה של מצע בכביש.
5. לא בוצע השלמת איטום התאים שהורכבו ללא אטם איטופלאסט יבוצע ללא סיטוט חריץ.
6. טרם בוצע תיקון הצינור ע"י שירוול פנימי לכל אורך הקו.

עד לסגירת הדוח, טרם התקבלה התייחסות מאת הקבלן המבצע ו/או חברת הפיקוח.

בתאריך ה- 25.6.08 נשלחה לקבלן המבצע הודעה מאת חברת מלין כי קטעי הקו והשוחות שלא עברו בדיקות על פי הנדרש לא יתקבלו במסירה וכתוצאה מכך לא ישולמו. בפרוטוקול מיום ה- 1.6.08 צויין נפורשות כי הבדיקות והצילום יבוצעו בנוכחות נציג העירייה.

בתאריך ה- 26.6.08 נשלח מכתב מאת ויטלי המפקח מטעם חברת שחם מערכות מילניום ל יוסי סגלוביץ בדרישה חוזרת ודחופה לביצוע סימון בכביש, אבני שפה על פי התכנית.

באותו תאריך מאשר יעקב חיים כי על פי הנחיות לביצוע מפל פנימי בתא ביוב, על פי תקן ישראלי 1205.4. קוטר התא יהיה לפחות 1 מ'. הצינור האנכי יחזק לקיר כל 1 מ' בעזרת שלות וברגים מנירוסטה.

בתאריך ה- 29/6/08 נערכה בדיקה של חברת איזו טסט לגבי עובי גלילי הבטון. גלילי בטון בקוטר 75 מ"מ. **מקור החומר אינו ידוע**. מזמין בדיקה והמשלם (800 ₪ + מע"מ) – עיריית ג"ש

נמצא כי :

1. מתחת לביטון הקל יש בטון קשוי מתפורר.
2. חוזק ממוצע 10, חוזק ממוצע נדרש 103.
3. נפח יציקות הביטון – לא ידוע
4. תנאי בקרה – לא ידועים.
5. סוג הבטון – ב – 100

בתאריך ה- 2.7.08 אישר יעקב חיים שירוול לקו בעובי 4 מ"מ שיבוצע ע"י חברת עוז.

בתאריך ה- 10.7.08, אחרי אין ספור של תלונות (ומכתב אזהרה מתאריך ה- 9.7.08), הוצא מכתב לקבלן המבצע בדרישה לפנות את הפסולת

הותיר מלוחמי הגטאות עד לשעה 14:00, אחרת תבצע העירייה את הפינוי ותחייב את הקבלן.

בתאריך ה-17.7.08, נשלח מכתב מאת הקבלן המבצע בו הוא מודיע כי לא ימשיך בעבודות מאחר ולא קיבל כל תשלום בעבור העבודה. מלבד זאת דרש הקבלן כי החשבון מה-17.7.08, לא יהיה סופי. החשבון הלא סופי מס' 3 עמד על 300,202 ₪.

באותו תאריך הוחזר החשבון משחם מילניום לקבלן המבצע בטענה כי טרם תוקנו הליקויים וכי החברה המבצעת בפיגור גדול בלוי"ז לסיום העבודה. כמו כן נדרש מהקבלן להגיש חשבון סופי כולל תוכניות לאחר ביצוע בדיקת יומני עבודה, צילומים וכל הנדרש בחוזה יחד עם החשבון הסופי.

בתאריך ה-27.7.08 נערך סיור של כל גורמי הפיקוח והתכנון יחד עם הקבלן המשנה של הקבלן המבצע ובו נרשמו כל הליקויים שאמורים היו להיות מטופלים קודם מסירת העבודה. נקבע כי על הקבלן להשלים את העבודה עד לתאריך ה-15.8.08.

לפני סגירת הדוח נמסר למבקר על הנחיות נוספות שלא בוצעו ע"י הקבלן - מילוי חוזר מסביב לשוחות מחול.

סיכום:

1. הפרוייקט שהיה אמור על פי החוזה להסתיים בתוך 60 יום נמשך כ- 1/2 שנה.
2. עוד בטרם החל הפרוייקט היו סימנים מובהקים לכך שהקבלן שנבחר לבצע את העבודה אינו אמין (מכתבים של המפקח מטעם חברת שחם מתאריכים ה-21.2.08 וה-3.3.08).
3. מחלקת ההנדסה, במקום לחזק את ידיו של מנהל מח' המים על התראותיו והערותיו על כי הקבלן אינו מבצע את עבודתו על פי החוזה,

קיבלה את עמדתו של הקבלן המבצע והרחיקה את מנהל מח' המים מהשטח (לפחות לפי טענת מנהל מח' המים). מנהל מח' המים פנה למבקר העירייה ובשל התערבות מבקר העירייה חזר לפקח על הקבלן המבצע, על אפו וחמתו.

4. הביקורת מצאה ליקויים רבים בעבודתו של המפקח מטעם העירייה, אשר קיבל התראות על ליקויים בעבודת הקבלן, שהוא היה אמור לזהות אותם בעצמו, מגורמים חיצוניים.

5. יש לעמוד על כך שהקבלן ישלים ויתקן את כל הליקויים שהתגלו ויעמוד בחוזה, במפרט ובתקנים המחייבים של מכון התקנים.

חברת ניהול כדורסל

הקדמה:

משרד הפנים ורשם העמותות במשרד המשפטים אחראים, כל אחד בתחומו, לפיקוח, להנחיה ולהדרכה בכל הנוגע לשיתוף פעולה בין רשויות מקומיות לעמותות.

הרשויות המקומיות פועלות לא רק באמצעות עמותות עירוניות שקיבלו את אישור שר הפנים, אלא פועלות גם, שלא כדין, באמצעות "מעין עמותות עירוניות" – העברת כספים לחברה פרטית שמנהלת עבור העירייה פרויקט מסויים – דוגמת קבוצת מכבי גבעת שמואל.

ב"מעין עמותה עירונית", בניגוד לעמותה עירונית, עוקפים את הצורך לקבל אישור משר הפנים לייסוד העמותה, הסיעות החברות במועצת הרשות המקומית אינן מיוצגות במוסדות המנהלים של העמותה לפי כוחן במועצה, והעמותה אינה מגישה לרשות המקומית דיווחים תקופתיים לדין במועצת הרשות המקומית.

לעניין סיוע כספי של הרשויות המקומיות לעמותות קיימים רק שני סוגים לגיטימיים של עמותות: עירונית ואחרת. ההשתתפות של רשות

מקומית במימון פעילותו של תאגיד עירוני, המוכר ומתנהל על פי דין יכולה להיעשות בתקצוב במישרין. אשר לעמותות אחרות, הדרך היחידה לסייע להן היא על פי הנוהל למתן תמיכות, שבו נקבעו כללי הפיקוח והסדרי הביקורת על השימוש בכספים.

השיטה לעקוף זאת היא בהעברת כספים ל"מעין חברה פרטית" בדרך של תקצוב, שלא כדין.

החשש הוא שראש הרשות ינצל את מעמדו ברשות המקומית להיטיב עם החברה שבה הוא תומך כמדיניות.

גם אם הרשות מקומית מעוניינת להעביר כספים לחברה פרטית עליה למלא אחר הוראות משרד הפנים ולהגיש לו בקשה לאשרה כעמותה עירונית. אם תאושר הבקשה, יחולו על העמותה כללי הפיקוח והבקרה הקבועים בדין לעמותות עירוניות ולא, על הרשות המקומית להתייחס ל"מעין חברה פרטית" כאל כל עמותה לכל דבר ועניין, לרבות הקפדה על העברת כספים בהתאם לנוהל למתן תמיכות.

משרד הפנים לא קבע את מדיניותו לגבי הפעילויות שהרשות המקומית רשאית להעביר לעמותות העירוניות ו/או חברות פרטיות. לדוגמה, הוא לא קבע אם יש מקום לאשר את הקמתה של עמותה עירונית המנהלת קבוצות ספורט מקצועני ומשלמת שכר עתק לשחקנים ולמנהלים (להבדיל מעמותה עירונית לחינוך ולספורט העוסקת בספורט עממי לכל).

משרד הפנים לא בחן את השאלה האם יש מקום להחיל על עמותות המקבלות תמיכות מהרשויות המקומיות כללים שהוחלו על עמותות המקבלות תמיכות ממשרדי הממשלה בשינויים המחויבים. כללים אלה עוסקים, בין היתר, בהגבלת שיעורן של הוצאות ההנהלה וההוצאות הכלליות של הגוף מקבל התמיכה, בדרישה להמציא אישור ניהול תקין ובמניעת כפל תמיכות מהתקציב הציבורי.

יש לתת את הדעת למקרה בו רשויות מקומיות רוכשת קבוצות ספורט או נותנת זכויות של קבוצת ספורט לחברה פרטית נותנת ערבויות כספיות להלוואות וכתבי התחייבויות בלתי חוזרים לאיגוד הכדורסל

בגין קבוצות ספורט, בלי שהמוסדות המוסמכים של הרשות המקומית שקלו את הקצאת המשאבים ואישרו אותה.

במקרה דנן אמורה מועצת הרשויות המקומית לדון בפעילות הכספית של החברה לפחות פעם בשנה, לקבל דיווח מפורט על פעולותיה ולדון בדוחותיה הכספיים, כנדרש בצווים. משרד הפנים אינו אוכף את החובה להגיש לו דוחות על מצב חברה פרטית שמקבלת הקצבה מהעירייה להפעיל לדוגמא קבוצת ספורט ואין היא דורשת את פרוטוקולים מישיבות המועצה שבהן דנו פעילות חברה מעין זו.

על פי חוק העמותות, התש"ם-1980 (להלן - חוק העמותות), הזכות לייסד עמותה ניתנת לשני בני אדם או יותר, החפצים להתאגד כתאגיד למטרה חוקית שאינה מכוונת לחלוקת רווחים בין חבריו. עמותות נוצרות עם רישומן אצל רשם העמותות במשרד המשפטים. מוסדות החובה של העמותה הם אסיפה כללית, ועד מנהל וועדת ביקורת.

ההסתייעות בעמותות יכולה להניב יתרונות ובהם הקלת העומס הכספי המוטל על הרשות המקומית, משום שעמותות רשאיות לגייס משאבים בדרך של קבלת תרומות כספיות או תרומות בשווה כסף כמו מבנים, מתקנים וציוד; שיפור השירותים המסופקים, ייעול המערך התפעולי ועידוד המעורבות של הקהילה בפעילות העירונית. חלק ניכר מיתרונות אלה ניתן לייחס לגמישות התפעולית של העמותה, שלעתים אינה מתאפשרת ביחידות הרשות המקומית: העמותה, בין היתר, אינה נזקקת למבנה הבירוקרטי הסבוך של מנגנון הרשות המקומית; היא מתמחה בתחום מוגדר, והמבנה הארגוני שלה ותהליך קבלת ההחלטות בה מותאמים לתחום ההתמחות; והיא יכולה לשתף בקבלת ההחלטות ובמתן השירותים גורמים מקצועיים ותושבים הפועלים על בסיס התנדבותי בלי שיכהנו כחברי מועצה או עובדי הרשות.

אחד החסרונות העיקריים של פעילות באמצעות עמותה הוא הסיכון, שהמנגנונים המיוחדים של הניהול, הבקרה והפיקוח החלים על עמותות עירוניות ועל עמותות מקבלות תמיכה לא יתפקדו כראוי. על "חברה פרטית" מנגנונים אלה אינם חלים כלל, ולכן עלולים להיווצר בהן מצבים לא תקינים כגון אופן

העברת הכספים מהרשות המקומית לחברה פרטית במצבים של ניגוד עניינים. ובניגוד לנוהל הפעלת עמותות קיימת בעיה ממשית של בקרה ופיקוח, מאחר ואין מנגנון ממשלטי מסודר לביצוע בקרות למעט החוזה שנחתם בין העירייה לחברה הפרטית.

על "חברה פרטית" לא חלים המנגנונים המיוחדים של הניהול, הבקרה והפיקוח החלים על עמותות עירוניות. הדבר מאפשר לרשויות להימנע מהצורך לקבל משר הפנים אישור לייסוד העמותות ולחברות בהן וממילוי ההוראות החלות על עמותה עירונית, כגון הדרישה שהסיעות החברות במועצת הרשות המקומית ייוצגו במוסדות המנהלים של העמותה לפי כוחן במועצה, והדרישות להגיש למועצת הרשות דיווח תקופתי, להגיש למשרד הפנים תכנית אסטרטגית ומימונית, לקבל את אישור היועץ המשפטי של הרשות כי מטרות העמותה הן במסגרת תפקידיה וסמכויותיה של הרשות המקומית ועוד.

שר הפנים, בתוקף סמכותו לפי פקודת העיריות, קבע את צו הקמת תאגידי, אך לא הגדיר בצו אילו תחומי פעילות ניתן להעביר לעמותות, (בצו הוגדר "שר הפנים" - לרבות מי שהוא הסמך). לדוגמה, משרד הפנים לא קבע אם יש מקום להקמת עמותות ספורט עירוניות המנהלות קבוצות ספורט מקצועני, בהן עמותות הרוכשות קבוצות ושחקנים זרים ומשלמות שכר עתק לשחקנים, להבדיל מעמותות ספורט המעודדות מפעלי ספורט עממי שווה לכל נפש.

בשנת 1999 פרסם משרד הפנים בחוברת הדרכה עקרונות מומלצים למתן תמיכות על ידי רשות מקומית. מהדורה שנייה של החוברת פורסמה באוקטובר 2003. אחת ההמלצות היא כי "סכום התמיכה של הרשות לתאגיד נתמך בשנה מסוימת, לא יעלה על 40% מסך הכנסות התאגיד בשנה שקדמה לשנת ההקצבה", משום שתמיכה ששיעורה גדול יותר עלולה לגרום לתאגיד "לתלות בלעדית ברשות ולהפכו במקרים קיצוניים לגוף עירוני מבחינת מימונו, המנוהל על-ידי גורמים שלרשות אין השפעה על החלטותיהם".

סעיפים רלוונטים בפקודת העיריות -

סעיף 195(א) לפקודת העיריות קובע כי "ראש העירייה רשאי, על פי החלטת המועצה, להתקשר בחוזה בשם העירייה, והוא רשאי לעשות כן גם ללא החלטת המועצה אם לכל הוצאה כספית הכרוכה בחוזה ניתנה הקצבה מתאימה בתקציב המאושר".

סעיף 196 לפקודת העיריות קובע כי "חוזה של עירייה למתן זיכיון או מונופולין, או חוזה שאין להוצאות הכרוכות בו הקצבה מתאימה בתקציב המאושר, טעון אישור המועצה וכן אישור השר בכתב".

לפי סעיף 203(א) לפקודת העיריות, "חוזה, כתב התחייבות, הסדר פשרה המוגש לבית המשפט או לבית דין על מנת לקבל תוקף של פסק דין או תעודה אחרת מסוג שקבע [שר הפנים] בתקנות ושיש בהם התחייבות כספית מטעם העירייה, לא יחייבוה אלא אם חתמו עליהם בשם העירייה, בצד חותמת העירייה, ראש העירייה והגזבר".

לפי סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (ייעוץ משפטי), התשל"ו-1975, לא תתקשר רשות מקומית בחוזה בכתב אלא לאחר שקיבלה חוות דעת משפטית בכתב על העסקה.

לפי סעיף 12.2 לנוהל למתן תמיכות, "תמיכה שמטרתה השתתפות בהוצאות שוטפות של הגוף, תאושר רק לשנת כספים אחת".

להלן הערותיו של מבקר המדינה לראש עיריית חיפה בעקבות ביקורת שערך על הסכם עם עמותת "מכבי חיפה כרמל" לרכישת הקבוצה "מועדון כדורסל חיפה" וזכויות הניהול וההפעלה שלה:

משרד מבקר המדינה העיר לראשי העיריות חיפה ונשר כי עוד לפני שנכרתו ההסכמים היה צורך שמליאת המועצה תחליט על האופן שבו תתמוך העירייה בקבוצה, ותקבע אם יש צורך לרכוש אותה. מאחר שלא ניתנה הקצבה למימוש ההסכמים, גם היה על ראשי העיריות להביא את ההסכמים, לפני חתימתם, למליאת המועצה כדי שתדון בהם ותחליט אם לאשרם. הדיון נדרש גם כדי לבחון אם ההתחייבויות שהעירייה קיבלה עליה תואמות את תפקידיה, וכיצד הן ישפיעו על הקצאת המשאבים לקבוצות ספורט אחרות.

משרד מבקר המדינה רואה בחומרה את הניסיון למנוע מחברי המועצה במליאה לדון בסדר העדיפויות של העירייה ובהקצאת המשאבים שתידרש ללא הגבלת זמן.

משרד מבקר המדינה הוסיף והעיר לראשי העיריות כי מאחר שהעיריות לא תקצבו את רכישת הבעלות על הקבוצה, היה עליהן להעביר את ההסכמים למשרד הפנים, כדי שיחליט אם הוא מאשר את ההתקשרות לרבות את אי-הגבלתה בזמן.

בהיעדר חתימת גזבר העירייה וחותמת העירייה על ההסכמים האמורים, יכול שההסכמים אינם מחייבים את העירייה. מן הראוי שמשרד הפנים יבחן את ההסכמים, ואם יחליט שלא לאשרם, יורה לעיריות כיצד לנהוג.

זאת ועוד, מבקר המדינה ערך ביקורת בעיריית הרצליה על עמותה "תיאטרון הרצליה" וקבע –

החלטת ראש העירייה להעביר כספים לעמותה על חשבון השנה הבאה מנוגדת לנוהל מתן תמיכות, שלפיו תמיכה שמטרתה השתתפות בהוצאות שוטפות של הגוף תאושר רק לשנה אחת.

אישור ניהול תקין: על פי החלטת ממשלה מאוקטובר 1998¹, החל משנת 1999 נדרשים גופים המבקשים תמיכה ממשרד ממשלתי להציג אישור של רשם העמותות. בעניין זה נקבע כי רשם העמותות יבחן אם העמותה עומדת בכל דרישות החוק ואם נכסיה והכנסותיה משמשים אך ורק למילוי מטרותיה (להלן - אישור ניהול תקין). ללא אישור ניהול תקין, לא תדון ועדת התמיכות המשרדית בבקשת עמותה לתמיכה. תוקף אישור ניהול תקין הוא לשנה אחת, ועל העמותה המבקשת תמיכה להגיש בקשה לקבלתה מדי שנה בשנה.

מסמך שהגיע לידי גזבר העירייה מתאריך ה- 11/3/08 "בדיקת עמותות" מאת משרד המשפטים, לא משאיר מקום לספקות באשר

לניהול לקוי של חברת מ.ג.ש ניהול וקידום ספורט ושל מועדון כדורסל גבעת שמואל.

תמיכות עקיפות - הטבות בשווי כסף שהעירייה העניקה לקבוצת ניהול
הכדורסל : ראה ביקורת נפרדת .

מסקנות והמלצות:

קודם ההחלטה להעביר פעילות מרשות מקומית לידי עמותה, מן הראוי
שהרשות המקומית תבדוק את הכדאיות הכלכלית של העברתה ותבחן חלופות
אחרות לביצועה.

כאשר לרשות המקומית פחות מ-50% מכוח ההצבעה, המנהלים האחרים
עלולים להביא לקבלת החלטות על ביצוע פעילויות שאינן בגדר הסמכויות
והתפקידים של הרשות המקומית. היעדר השליטה במוסדות העמותה גם עלול
לפגוע ביכולת של הרשות לנהלה, ובעקיפין ביכולתה לפקח על פעולות
העמותה

כללי מינהל תקין מחייבים שהתקשרות של רשות מקומית עם גוף אחר תוסדר
בהסכם כתוב אשר יקבל את כל האישורים הנדרשים בדין, ויצוינו בו תנאי
ההתקשרות, ההתחייבויות של כל אחד מהצדדים וכו'. אמנם קיים הסכם בין
חברת הניהול לעירייה, אך אין שום גוף בעירייה הבודק באופן עקבי, כי אכן
החברה עומדת בהסכם .

שינוי תפיסת הגינון בגבעת שמואל – לאור משבר משק המים המתמשך הפוקד את מדינת ישראל

מתוך הבנה שעתיד הגינון בעיר תלוי ביכולתו לשרוד לאורך שנים ומתוך הבנה שהתקציבים והמים יהיו משאבים שלא יגדלו ואף גרוע מכך - יקטנו, יש צורך להכין תוכנית רב שנתית לאחזקה נמוכה של הגינון.

התוכנית צריכה לכלול מס' מרכיבים ואלה עיקריה:

- (א) מעבר הדרגתי לשימוש בצמחיה חסכונית במים וחיפוי קרקע . (יש לבחור צמחים חסכני-מים המתאימים לאקלים ולקרקע הגן. העדר התאמה יגרום לרגישות יתר לעקות אקלים, לסביבה מודרנית (זיהום אוויר, פגיעה מכנית מאנשים ורכב), למחסור בהזנה, למחלות ולמזיקים. לצמח הסובל דרושים טיפול מסור ועתיר אחזקה, השקיה מרובה, ותוספת חומרי הזנה)
- (ב) הקטנת השטחים של פרחי עונה.
- (ג) צמצום הדרגתי במדשאות הציבוריות.
- (ד) הצללה של המדשאות ע"י עצים נשירים (הקטנת האידוי).

- ה) שינוי משטר השקיה ע"י הגדלת האינטרולים (מחזורי השקיה) למתן מים זמינים בעומק רב.
- ו) שידרוג והחלפת מערכות שליטה ובקרה של המים.
- ז) חידוש מערכות המים ומעבר הדרגתי למערכות חסכוניות – דוגמת מתזים בספיקות נמוכות, השקיית איי תנועה במתזים נכונים וכו'.

היטל השבחה – פרויקט רום הפארק

דוח הביקורת בדק פטורים שניתנו בגין - בניית תוספת דירת מגורים עד 120 מ' לשימוש עצמי או לקרובו של המחזיק – חייב להחזיק ביחידה לפחות 4 שנים.

עם סיומה של הביקורת העביר מבקר העירייה בתאריך ה - 18/5/08 מכתב לגזבר העירייה על "אי עמידה בתצהיר המקנה פטור מתשלום ארנונה", וזאת בתוספת מסמכים ותצהירים שנחתמו בוועדה המקומית לתכנון ובניה, אשר בגינם ניתן פטור רק עם בעל הנכס אשר קיבל פטור גר במבנה בתקופה של 4 שנים לפחות, מיום גמר הבניה.

הביקורת מצאה כי, אף לא אחד מהחתומים על התצהיר גרים בנכס שבבעלותם.

הביקורת ביקשה להעביר את החומר לטיפול היועצת המשפטית על מנת שלתבוע מבעלי הנכסים את תשלום מס ההשבחה כחוק.

מצורפים לביקורת הנספחים הרלוונטים / תצהירים ודוח ניהול נכסים לכל נכס ונכס.